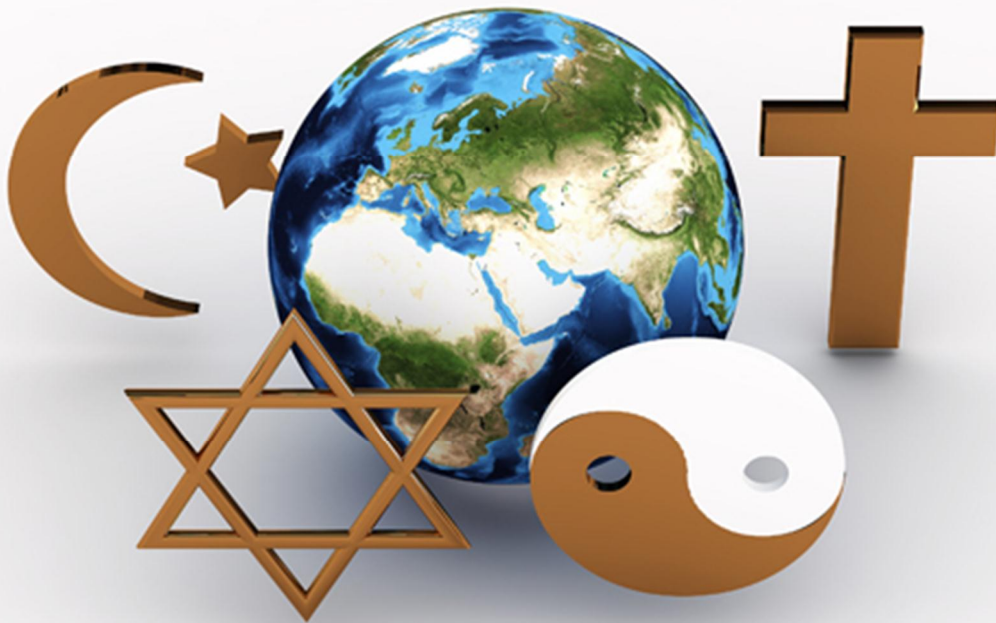

MESTNA OBČINA CELJE

Komisija Mladi za Celje

CELJSKI OSNOVNOŠOLCI IN KONFESIONALNI VERSKI POUK

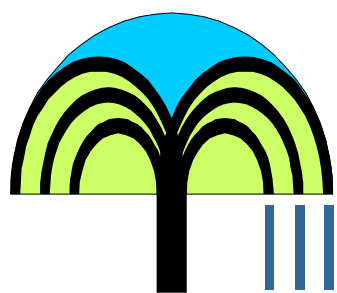
RAZISKOVALNA NALOGA

CELJE, marec 2012

AVTORICE:
Jasmina Ajdnik
Špela Buneto
Maja Todić

MENTOR:
Kristian Koželj

III. OSNOVNA ŠOLA CELJE

VODNIKOVA UL. 4 3000 CELJE tel.: 03 425 14 00 fax: 03 425 14 28

CELJSKI OSNOVNOŠOLCI IN KONFESIONALNI VERSKI POUK RAZISKOVALNA NALOGA

AVTORICE:

Jasmina Ajdnik, 9. a
Špela Buneto, 9. a
Maja Todić, 9. a

MENTOR:

Kristian Koželj

MESTNA OBČINA CELJE, Mladi za Celje

Celje 2012

ZAHVALA

Tako zahtevno in obsežno delo, kot je pričujoča naloga, bi težko nastalo brez sodelovanja večjega števila sodelavcev, zato se na tem mestu želimo zahvaliti vsem, ki so kakor koli pripomogli, da je naloga kakovostnejša.

Najprej bi se radi zahvalile lektorici in naši učiteljici slovenskega jezika, gospe Zarji Lednik, ki je zavzeto in natančno odpravljala jezikovne pomanjkljivosti raziskovalne naloge.

Hvala predstavnikom verskih skupnosti, ki so nam prijazno posredovali nekatere pomembne podatke o svojem delu.

Hvala ravnateljem in ravnateljicam celjskih osnovnih šol, ki so omogočili, da so njihovi učenci reševali našo anketo in hvala vsem tistim učencem, ki so s svojimi odgovori pripomogli, da smo dobile verodostojen vzorec anket za raziskavo.

Ne nazadnje se zahvaljujemo še mentorju Kristianu Koželju, ki nas je povabil k sodelovanju, nas usmerjal in nam svetoval, nas poučil o osnovah in pravilih priprave strokovnega raziskovalnega dela in nas, včasih že z neverjetno vztrajnostjo, spodbujal k pravočasnemu in natančnemu delu.

KAZALO

1	POVZETEK.....	6
2	UVOD	7
3	PREGLED VERSKIH SKUPNOSTI V CELJU	10
3.1	RIMSKOKATOLIŠKA CERKEV	11
3.1.1	STOLNO-OPATIJSKA ŽUPNIJA CELJE – SVETI DANIJEL.....	12
3.1.2	ŽUPNIJA CELJE – SVETI DUH	13
3.1.3	ŽUPNIJA CELJE – SVETA CECILIJA.....	13
3.1.4	ŽUPNIJA CELJE – SVETI JOŽEF	14
3.1.5	ŽUPNIJA CELJE – BLAŽENI ANTON MARTIN SLOMŠEK	15
3.1.6	ŽUPNIJA TEHARJE	16
3.1.7	ŽUPNIJA LJUBEČNA.....	17
3.2	ISLAMSKA SKUPNOST	18
3.3	SRBSKA PRAVOSLAVNA CERKEV	19
4	REZULTATI POPISA PREBIVALSTVA 2002.....	20
5	RAZISKAVA MED CELJSKIMI OSNOVNOŠOLCI.....	23
5.1	OSNOVNI PODATKI O IZVEDBI ANKETE	23
5.2	STRUKTURA VEROIZPOVEDI POSAMEZNIH OSNOVNIH ŠOL	24
5.2.1	SPLOŠNI REZULTATI.....	24
5.2.2	REZULTATI PO POSAMEZNIH ŠOLAH	26
5.3	ANALIZA OBISKOVANJA VERSKEGA POUKA.....	32
5.3.1	ALI VERSKA SKUPNOST, KI JI PRIPADAŠ, ORGANIZIRA VERSKI POUK?	
5.3.2	ALI OBISKUJEŠ VERSKI POUK V SVOJI VERSKI SKUPNOSTI?.....	33
5.3.3	KAKO POGOSTO OBISKUJEŠ VERSKI POUK?	34
5.3.4	ZAKAJ OBISKUJEŠ VERSKI POUK?	34
5.3.5	SE VERSKEGA POUKA VESELIŠ?.....	35
5.3.6	SI OB OBISKU VERSKEGA POUKA TUDI SICER DEJAVEN V SVOJI VERSKI SKUPNOSTI?.....	36
5.3.7	KAKO POGOSTO?.....	36
5.3.8	KAKO POGOSTO PRI VERSKEM POUKU OBRAVNAVATE NASLEDNJE VSEBINE?	37

5.4	ANALIZA VPRAŠANJ V ZVEZI S PREDMETOM DRŽAVLJANSKA IN DOMOVINSKA VZGOJA TER ETIKA (DDE).....	39
5.4.1	ALI JE PREDMETA DRUŽBENA IN DRŽAVLJANSKA VZGOJA TER ETIKA (DDE) NA URNIKU DOVOLJ UR?.....	39
5.4.2	TE PREDMET DDE ZANIMA?.....	40
5.4.3	ALI VSEBINE, KI SE JIH NAUČIŠ PRI TEM PREDMETU, LAHKO UPORABIŠ V VSAKDANJEM ŽIVLJENJU?.....	40
5.4.4	ALI BI O KATERIH VSEBINAH ŽELEL VEDETI VEČ?	41
5.4.5	KAKO POGOSTO SO PO TVOJEM MNENJU PRI PREDMETU DDE ZASTOPANE NASLEDNJE VSEBINE?.....	42
5.5	PRIMERJALNA ANALIZA NEKATERIH TEM, KI SE OBRAVNAVAJO PRI VERSKEM POUKU IN POUKU DDE.....	45
6	ZAKLJUČEK	48
6.1	PRIMERJAVA HIPOTEZ IN REZULTATOV	48
6.2	ZAKLJUČNA BESEDA MENTORJA.....	50
7	PRILOGA – ANKETNI VPRAŠALNIK	51
8	VIRI IN LITERATURA	55
9	KAZALO GRAFOV, SLIK IN TABEL	56
9.1	KAZALO GRAFOV	56
9.2	KAZALO SLIK.....	57
9.3	KAZALO TABEL.....	57

1 POVZETEK

Primerjalna analiza rezultatov popisov prebivalstva iz let 1991 in 2002 pokaže, da je ve tem obdobju močno padal delež predvsem pripadnikov Rimskokatoliške cerkve v Sloveniji, povečevala pa sta se deleža neverujočih in tistih, ki se versko niso želeli opredeliti.

Ker je od zadnjega popisa prebivalstva minilo že deset let, smo se odločile raziskati, kakšen je delež verujočih danes. Predvsem nas je zanimalo, kakšna je verska pripadnost naših vrstnikov, učencev zadnje triade celjskih osnovnih šol.

Želele smo ugotoviti, če je število verujočih po letu 2002 še naprej padalo, katere od treh največjih verskih skupnosti (katoliška, islamska in pravoslavna) organizirajo verski pouk, koliko osnovnošolcev ga obiskuje, kakšni vzgibi jih vodijo v udeležbo pri tovrstnem pouku ter s kakšnimi vsebinami se tam srečujejo. Ker verske skupnosti pri svoji vzgoji močno poudarjajo pomen splošno veljavnih moralnih norm, smo želele izvedeti, ali lahko pouk predmeta državljanska in domovinska vzgoja ter etika nadomesti verski pouk pri učencih, ki niso verni ali takšnega pouka na obiskujejo.

Raziskavo smo izvedle s pomočjo ankete, ki jo je rešilo 523 učencev šestih celjskih osnovnih šol in je, vsaj na nekaterih področjih, pokazala presenetljive in zanimive rezultate.

2 UVOD

Vprašanje o vlogi verskih skupnosti v življenju sodobne družbe je vedno sveže in zanimivo. Srečanje z verujočimi neverujočim vedno zbuja številna vprašanja, enako pa je seveda tudi v obratnem primeru.

Ustava Republike Slovenije po vzoru ostalih ustav zahodnega sveta v svojem 7. členu zapoveduje ločenost države in verskih skupnosti, a hkrati v istem členu zagotavlja enakopravnost in svobodno delovanje teh skupnosti¹.

Dejstvo je, da se v sodobni večkulturni družbi pripadniki različnih narodnosti, ras in svetovnih nazorov srečujejo na vsakem koraku in da so se naučili sobivati.

Še zlasti 20. stoletje je predvsem v zahodno družbo prineslo močno sekularizacijo². Slovenska družba pri tem ni bila nobena izjema. Če primerjamo zgolj popisa prebivalstva leta 1991 in 2002, ugotovimo, da je delež vseh tistih, ki se izražajo za na kakršen koli način verujoče, padel za 9,4 % (od tega je največja skupnost Rimskokatoliška cerkev (v nadaljevanju RKC), izgubila 13,8 % pripadnikov, delež tistih, ki so se opredelili za neverujoče, pa je narasel za 5,7 % ter delež tistih, ki se niso želeli versko opredeliti, za 11,5 %).

Verske skupnosti se z določilom 7. člena Ustave RS torej ne smejo aktivno vključevati v zadeve, ki so v pristojnosti države. Brez dvoma pa so kljub sekularizaciji še vedno pomemben dejavnik v življenju civilne družbe. To na primer v zadnjem času dokazuje razprava o družinskem zakoniku.

Ker je od zadnje temeljite raziskave (popisa prebivalstva leta 2002) preteklo že 10 let, smo se odločile raziskati, kako močno so verske skupnosti s svojim delovanjem in vplivom prisotne v našem domačem okolju.

Za ciljno skupino smo izbrale svoje vrstnike – učence zadnje triade celjskih osnovnih šol. Želele smo ugotoviti, koliko jih obiskuje verski pouk v religiji, ki ji pripadajo in kakšen je delež neverujočih. Glede na rezultate popisa leta 2002 smo se osredotočile na tri največje verske skupnosti, in sicer: RKC (57,8 %), Islamsko skupnost (2,4 %) ter Srbsko pravoslavno cerkev (2,3 %).

¹ »Država in verske skupnosti so ločene. Verske skupnosti so enakopravne; njihovo delovanje je svobodno.«, *Ustava Republike Slovenije*, 7. člen.

² *Sekularizacija* pomeni zmanjševanje vpliva religije v družbi.

Pri raziskovanju smo sledile naslednjim ciljem:

- a) Ugotoviti, katere od treh največjih verskih skupnosti izvajajo konfesionalni verski pouk³.
- b) Ugotoviti, kolikšen delež učencev zadnje triade celjskih osnovnih šol obiskuje konfesionalni verski pouk.
- c) Ugotoviti vzgibe, iz katerih osnovnošolci obiskujejo konfesionalni verski pouk.
- d) Ugotoviti, na katerih vsebinah verske skupnosti gradijo konfesionalni verski pouk.
- e) Ugotoviti, kako pouk predmeta državljanska in domovinska vzgoja ter etika (v nadaljevanju DDE) vzgaja k oblikovanju osnovnih etičnih norm tiste učence, ki ne obiskujejo verskega pouka.

Na podlagi predhodnih informacij in znanja s tega področja ter vsakdanjih stikov z vrstniki smo s pomočjo mentorja opredelile naslednje hipoteze:

- I. Upadanje versko opredeljenih, ki se kaže tudi v upadanju števila tistih, ki obiskujejo konfesionalni verski pouk, se je nadaljeval tudi po letu 2002, in sicer v približno enakem obsegu kot med leti 1991 in 2002.
- II. Mladi, ki verski pouk še vedno obiskujejo, to počnejo vedno bolj iz lastnih notranjih vzgibov, vpliva vrstnikov, s katerimi se družijo, in/ali uporabnih razlogov (npr. iz želje po pridobitvi potrebnih pogojev za sklenitev cerkvenega zakona, materialnih ugodnosti itd.), in vedno manj zaradi zahtev staršev in ostalih sorodnikov.
- III. Ob poznavanju nauka, obredja, izročila in zgodovine lastne religije, udeleženci konfesionalnega verskega pouka spoznavajo tudi splošne etične norme, verski pouk pa jim privzgoji tudi načela družbene odgovornosti, strpnosti in solidarnosti, ob tem pa spoznavajo izročilo drugače verujočih.
- IV. Tisti učenci, ki ne obiskujejo konfesionalnega verskega pouka, zaradi podcenjevalnega odnosa do predmeta DDE ali pa zaradi slabe izvedbe pouka pri tem predmetu, splošnih etičnih norm zgolj v procesu šolskega izobraževanja ne pridobijo v tolikšni meri kot tisti, ki so vključeni v verski pouk, zato je njihovo etično oblikovanje odvisno od družinskega okolja in drugih interesnih skupin (npr. taborniki, športna društva itd.).

³ *Konfesionalni* je tisti verski pouk, ki ima za svoj cilj vzgojo pripadnikov verske skupnosti in je za razliko od nevtralnega verskega pouka namenjen poglobljanju verskega znanja in celostnemu osebnemu oblikovanju članov verske skupnosti.

Glavni vir informacij je bila anketa, ki smo jo v 720 izvodih poslale učencem zadnje triade celjskih osnovnih šol. Za to starostno skupino smo se odločile, ker gre v pri vrsti za naše vrstnike, hkrati pa menimo, da so mlajši otroci pri odločitvi o obiskovanju verskega pouka preveč odvisni od volje staršev, da bi bilo mogoče ustrezno in verodostojno izmeriti vpliv njihovih notranjih vzgibov. Ker bi bil vzorec vseh osnovnih šol prevelik, smo se odločile, da v raziskavo poleg naše šole (torej III. OŠ Celje) vključimo še II. osnovno šolo, Osnovno šolo Lava, Osnovno šolo Frana Kranjca, Osnovno šolo Frana Roša ter Osnovno šolo Ljubečna. Na ta način smo v raziskavo vključile center mesta in vsa pomembna primestna območja.

Podatke, pridobljene z anketiranjem, smo analitično in sintetično obdelale.

Ob anketi smo pri predstavnikih verskih skupnosti pridobile še osnovne podatke o njihovem delovanju in organiziranosti verskega pouka, močno pa smo se, še zlasti v prvem delu, oprle tudi na rezultate popisa iz leta 2002 ter na razpoložljivo literaturo s področja delovanja verskih skupnosti.

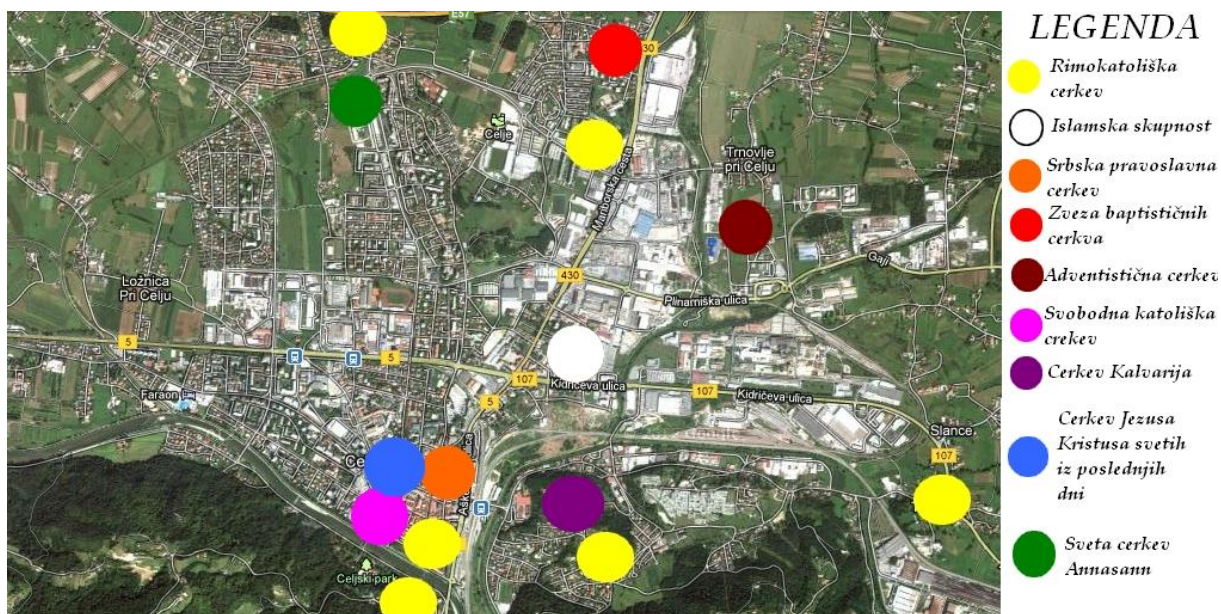
3 PREGLED VERSKIH SKUPNOSTI V CELJU

Po podatkih Urada Republike Slovenije (RS) za verske skupnosti je bilo na dan 4. 3. 2012 v RS registriranih 43 verskih skupnosti. V Celju občasno ali stalno deluje enajst verskih skupnosti, od tega jih ima devet v Celju tudi prostor za redna srečanja ter bogoslužje, dve pa delujeta misijonarsko (Jehovove priče in Skupnost za zavest Krišne). Register verskih skupnosti v RS odkriva še, da imajo tri registrirane verske skupnosti v Celju tudi uradni sedež v RS. To so Zveza baptističnih cerkva, Krščanska cerkev Kalvarija ter Sveta cerkev Annasann.

V Celju delujejo naslednje verske skupnosti:

1. Rimokatoliška cerkev,
2. Islamska skupnost v Republiki Sloveniji,
3. Srbska pravoslavna cerkev,
4. Zveza baptističnih cerkva,
5. Krščanska cerkev Kalvarija,
6. Sveta cerkev Annasann,
7. Krščanska adventistična cerkev,
8. Svobodna cerkev v Republiki Sloveniji,
9. Cerkev Jezusa Kristusa svetih iz poslednjih dni,
10. Jehovove priče – krščanska verska skupnost (misijon),
11. Skupnost za zavest Krišne (misijon).

Spodnja slika ponazarja, kje v Celju imajo verske skupnosti svoje prostore.

Slika 1: Prostor verskih skupnosti v Celju

3.1 RIMSKOKATOLIŠKA CERKEV

Rimskokatoliška cerkev je največja verska skupnost v Sloveniji in tudi v Celju. Do leta 2006 je Celje spadalo pod škofijo Maribor, 7. aprila 2006 pa so bile v Sloveniji ustanovljene tri nove škofije, med njimi tudi škofija Celje; z njeno razglasitvijo 31. maja 2006 in umestitvijo dr. Antona Stresa za prvega celjskega škofa pa je Celje po 1400 letih spet postalo sedež škofije.

Škofija obsega 2.711, 4 km². V njej deluje 123 duhovnikov, ki versko oskrbuje 237.370 katoličanov, ki predstavljajo 81, 9 % prebivalstva škofije.⁴ Škofija je razdeljena na nižje upravne enote, imenovane naddekanati. Celje spada pod naddekanat Celje, ki ga tvorijo dekanije Celje, Nova Cerkev in Žalec. Samo mestno področje spada pod dekanijo Celje, področje župnije Ljubečna pa pod dekanijo Nova Cerkev.

Naša naloga z vidika cerkvene uprave pokriva ozemlje dekanije Celje ter del dekanije Nova Cerkev. Župnije, ki upravno pokrivajo področje naše raziskave:

- a) Stolno-opatijska župnija Celje – Sv. Danijel,
- b) Župnija Celje – Sv. Duh,
- c) Župnija Celje – Sv. Cecilija,
- d) Župnija Celje – Sv. Jožef,
- e) Župnija Celje – Bl. Anton Martin Slomšek,
- f) Župnija Teharje (vse dekanija Celje) in
- g) Župnija Ljubečna (dekanija Nova Cerkev).⁵

V dekaniji Celje deluje 17 duhovnikov, v župniji Ljubečna pa še 1 duhovnik.

⁴ Vir: spletna stran Škofije Celje, http://www.skofija-celje.si/info/index.php?option=com_content&task=view&id=16&Itemid=56, 4. 3. 2012

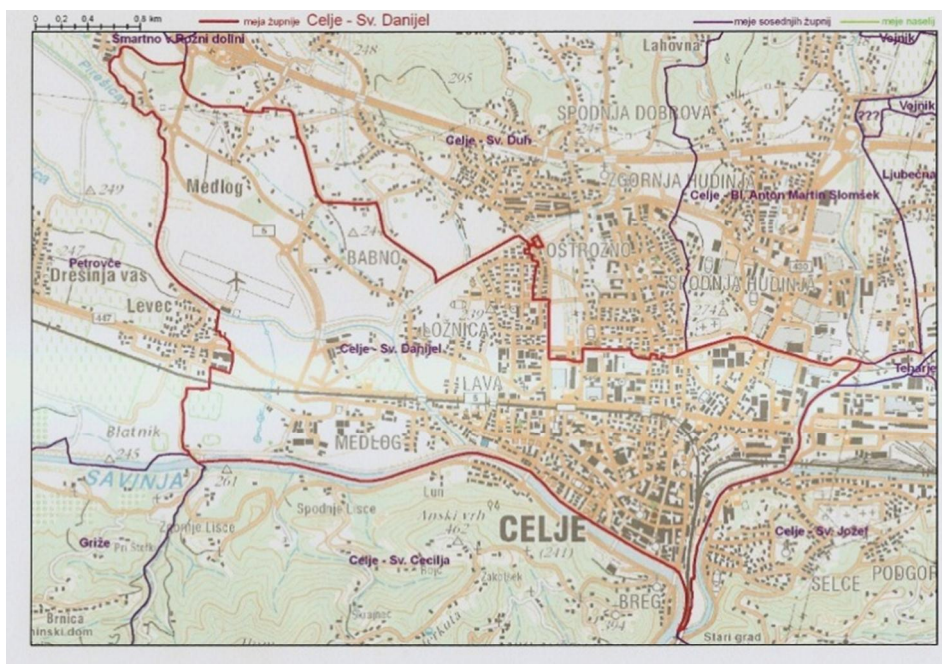
⁵ V dekanijo Celje spadata tudi župniji Kampilje in Svetina, a ju nismo upoštevale, ker ne segata na področje, na katerega je omejena naša raziskava.

3.1.1 STOLNO-OPATIJSKA ŽUPNIJA CELJE – SVETI DANIJEL⁶

Slika 2: Stolna in župnijska cerkev sv. Danijela (vir: *Dekanija Celje*, str. 17.)

V župniji živi približno 22.000 prebivalcev. Župnijska cerkev, ki je hkrati stolna cerkev celjske škofije, je posvečena sv. Danijelu, podružnični pa Marijinemu vnebovzetju in sv. Maksimiljanu⁷. V župniji delujeta dva duhovnika. Pokriva področje centra mesta ter naselja Otok, Ložnica, Lava, Medlog ter Babno. Podatkov o številu učencev, ki obiskujejo verouk, nam niso posredovali.

Slika 3: Meje župnije CE - sv. Danijel⁸ (vir: Škofija Celje 2012)

⁶ Vse podatke o župnijah so posredovali njihovi upravitelji ali pa so bili pridobljeni na spletnih straneh župnijskih uradov in iz knjižice KUŽNIK J., *Dekanija Celje*, Celje: Celjska Mohorjeva družba, 2008.

⁷ Cerkev sv. Maksimiljanu je Rimskokatoliška cerkev za potrebe bogoslužja odstopila Srbski pravoslavni cerkvi.

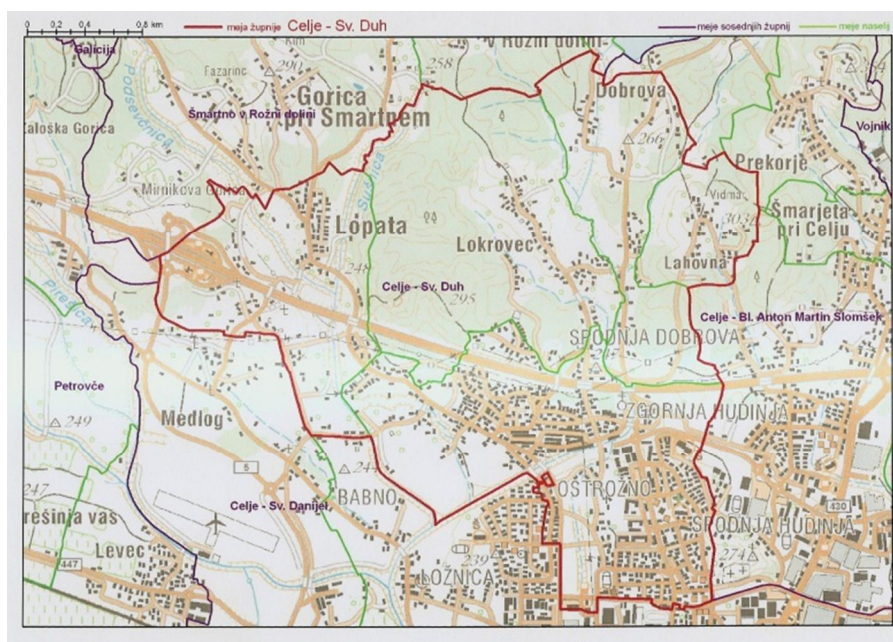
⁸ Zemljevidi, ki prikazujejo meje celjskih župnij in so uporabljeni v tej raziskovalni nalogi, so delovno gradivo Geodetske uprave Republike Slovenije. Posredovala nam jih je Škofija Celje. Ker so na njih nekatere netočnosti, ki bodo pred uradno objavo odpravljene, jih objavljamo zgolj kot okvirno ponazoritev in ne kot prikaz dejanskega stanja.

3.1.2 ŽUPNIJA CELJE – SVETI DUH

Slika 4: Župnijska cerkev sv. Duha
(vir: Dekanija Celje, str. 21.)

V župniji živi približno 12.000 ljudi. Župnijska cerkev je posvečena svetemu Duhu. V župniji deluje en duhovnik. Župnija obsega naselja Lopata, Ostrožno, Dečkovo naselje, Nova vas, Lokrovec, Dobrova in Lahovna. Verouk obiskuje 400 otrok.

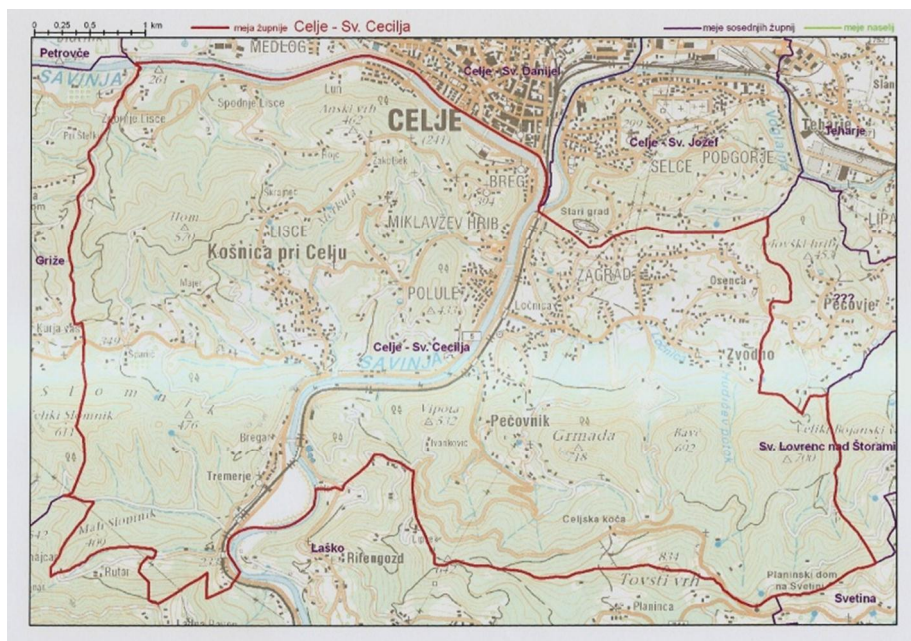
Slika 5: Meje župnije CE - sv. Duh (vir: Škofija Celje 2012)

3.1.3 ŽUPNIJA CELJE – SVETA CECILIJA

Slika 6: Župnijska cerkev sv. Cecilije
(foto: Koželj)

V župniji živi približno 3.700 prebivalcev. Župnijska cerkev je posvečena sv. Ceciliji, podružnični pa sv. Luki in sv. Miklavžu. Obsega naselja Breg, Miklavžev hrib, Lisce, Polule, Zagrad, Košnica, Zvodno, Osenca in Pečovnik. V župniji delujejo štirje duhovniki. Podatka o številu učencev, ki obiskujejo verouk, niso posredovali.

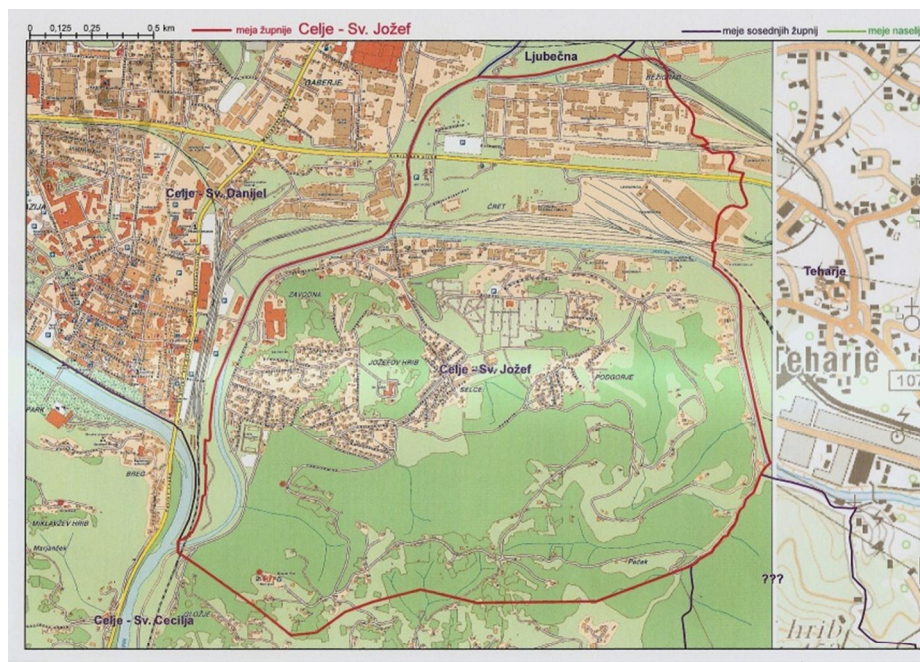
Slika 7: Meje župnije CE - sv. Cecilija (vir: Škofija Celje 2012)

3.1.4 ŽUPNIJA CELJE – SVETI JOŽEF

Slika 8: Župnijska cerkev sv. Jožefa
z duhovno prosvetnim centrom (foto: Koželj)

V župniji živi 1.800 prebivalcev. Ob župniji deluje še orglarska šola in Dom Sveti Jožef, ki obsega duhovno-prosvetni center ter varstvo starejših. Župnija obsega naselja Jožefov hrib, Selce, Podgorje, Zavodna in Čret. V župniji delujeta dva duhovnika, v njej pa živi še celjski bolniški kurat in še trije duhovniki. Verouk obiskuje 44 učencev. Zakrament birme prejmejo po 8. razredu, nato se nekateri pridružijo mladinski veroučni skupini.

Slika 9: Meje župnije CE - sv. Jožef (vir: Škofija Celje 2012)

3.1.5 ŽUPNIJA CELJE – BLAŽENI ANTON MARTIN SLOMŠEK

Slika 10: Prostor župnije CE - bl. Anton Martin Slomšek in SMC Celje (vir: Dekanija Celje, str. 9)

Župnija bl. Antona Martina Slomška je najmlajša celjska župnija. Na njenem ozemlju živi približno 7.500 ljudi. Ob župniji delujejo še Salezijanski mladinski center, PUM – poklicno usmerjanje za mlade ter enota katoliškega vrtca. Župnijska kapela je posvečena sv. Janezu Bosku, cerkev še ni zgrajena. Župnija obsega naselja Spodnja in

Zgornja Hudinja, del naselja Spodnja Dobrova, Šmarjeta, Prekorje in Runtole. V župniji delujejo trije duhovniki. Verouk obiskuje 180 otrok. Zakrament birme prejmejo v 8. razredu, nato se nekateri pridružijo skupini animatorjev.

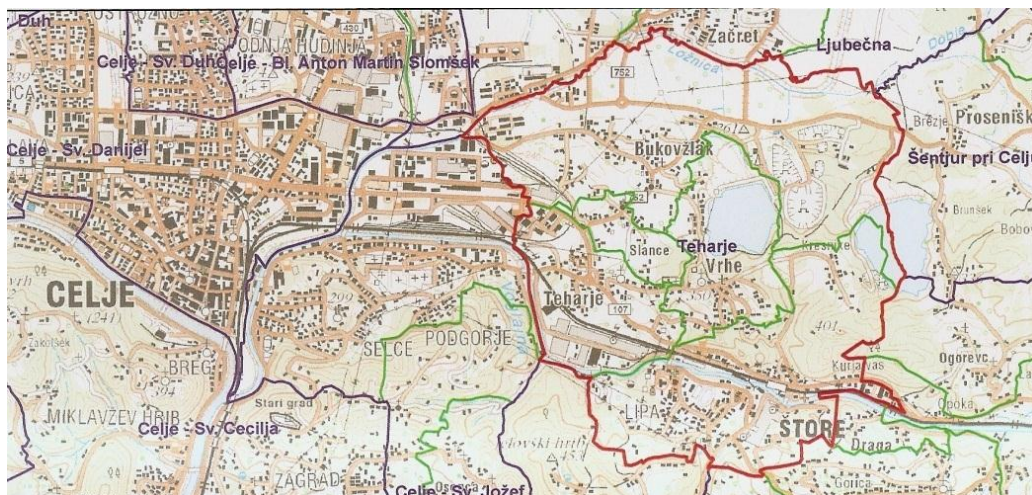
Slika 11: Meje župnije CE - bl. Anton Martin Slomšek (vir: Škofija Celje 2012)

3.1.6 ŽUPNIJA TEHARJE

Slika 12: Župnijska cerkev sv. Martina na Teharjah (foto: Koželj)

V župniji Teharje živi približno 2.500 prebivalcev. Župnijska cerkev je posvečena sv. Martinu, podružnična pa sv. Ani. Obsega naselja Teharje, Štore, Bukovžlak, Slance in Vrhe. V župniji deluje en duhovnik, ki je v trenutnem mandatu tudi dekan dekanije Celje. Verouk v letošnjem šolskem letu obiskuje 75 učencev. Zakrament birme prejmejo po opravljenem 9. razredu.

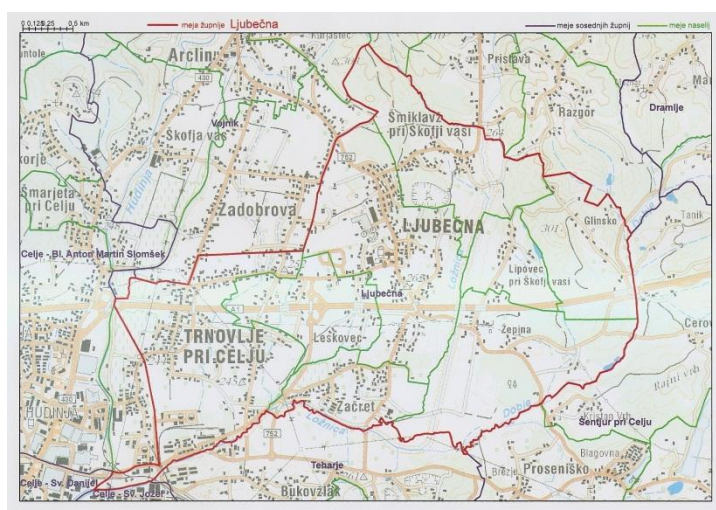
Slika 13: Meje Župnije Teharje (vir: Škofija Celje 2012)

3.1.7 ŽUPNIJA LJUBEČNA

Slika 14: Župnijska cerkev sv. Jožefa na Ljubečni (vir: Wikipedija)

Na področju župnije živi približno 1.000 ljudi. Župnijska cerkev je posvečena sv. Jožefu delavcu. Župnija obsega naselja Ljubečna, Trnovlje pri Celju, Leskovec, Začret, Šmiklavž, Žepina in Lipovec. V župniji deluje en duhovnik. Podatkov o učencih, ki obiskujejo verouk, nam niso poslali.

Slika 15: Meje župnije Ljubečna (vir: Škofija Celje 2012)

3.2 ISLAMSKA SKUPNOST

Slovenska islamska skupnost, ki je druga največja verska skupnost v Sloveniji in tudi v Celju, je organizirana v Mešihat Islamske skupnosti v Sloveniji s sedežem v Ljubljani. Mešihat, ki ga vodi mufti Nedžad Grabus, je razdeljen na krajevne odbore ali džemate.

Takšen džemat deluje tudi v Celju. Svoje prostore ima na Delavski ulici. Vodi ga imam, ki na širšem celjskem področju duhovno oskrbuje okrog 3000 vernikov.

V celjskem džematu verski pouk izvajajo dvakrat tedensko (ob sobotah in nedeljah), obiskuje pa ga 65 otrok.

Redno tedensko bogoslužje opravljajo ob petkih, posebna bogoslužja pa tudi na bajram in ostale praznike.⁹

Slika 16: Prostor celjskega odbora (džemata) Islamske skupnosti v Republiki Sloveniji na Delavski ulici (foto: Koželj)

Slika 17: O prisotnosti islamske skupnosti priča napis na pročelju stavbe

⁹ Podatke o delovanju Džemata Celje je posredoval njegov imam, ostali podatki pa so pridobljeni iz knjige *Verske skupnosti v Sloveniji*, Ljubljana: Urad RS za verske skupnosti, 1994 ter s spletne strani Mešihata Islamske skupnosti v RS, <http://www.islamska-skupnost.si/>.

3.3 SRBSKA PRAVOSLAVNA CERKEV¹⁰

Srbska pravoslavna cerkev je tretja največja verska skupnost v Sloveniji. Organizacijsko spada pod Zagrebško metropolijo, ki jo vodi Jovan Pavlović, metropolit zagrebško-ljubljanski in vse Italije. V Sloveniji je organizirana v devet župnij ali parohij. Ena od parohij ima sedež v Celju, kjer jo vodi protojerej, ki oskrbuje širše celjsko področje in Zasavje. Bogoslužje opravljajo v cerkvi sv. Maksimiljana, ki jim jo je odstopila Rimokatoliška cerkev.

Kot zanimivost pa želimo omeniti, da je na Gledališkem trgu, na mestu, kjer danes stoji spomenik NOB, nekoč stala velika pravoslavna cerkev, posvečena sv. Savi. Zgrajena je bila leta 1932, leta 1941 pa so jo Nemci na Hitlerjev ukaz razstrelili.

Verski pouk organizirajo tedensko, obiskuje ga 80 otrok.

Bogoslužje opravljajo ob nedeljah ter pomembnejših praznikih.

Slika 18: Cerkev sv. Maksimiljana, v kateri bogoslužje opravljajo pripadniki Srbske pravoslavne cerkve (vir: Wikipedija).

Slika 19: Pravoslavna cerkev sv. Save, ki je med leti 1932 in 1941 stala na današnjem Gledališkem trgu (foto: Pelikan)¹¹

¹⁰ Podatke o delovanju celjske parohije je posredoval celjski protojerej, ostali podatki pa so pridobljeni iz knjige *Verske skupnosti v Sloveniji*, Ljubljana: Urad RS za verske skupnosti, 1994.

¹¹ <http://www.dedi.si/dediscina/399-srbska-pravoslavna-cerkev-sv-sava-v-celju>. (2. 3. 2012)

4 REZULTATI POPISA PREBIVALSTVA 2002

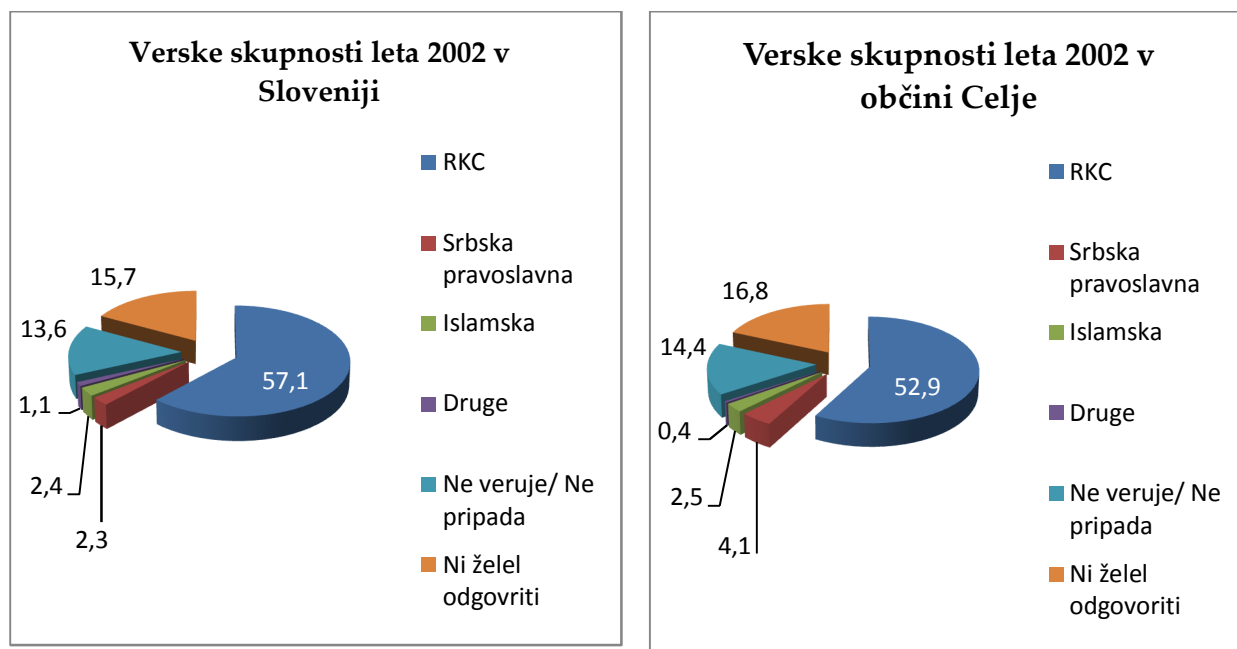
Popis prebivalstva leta 2002 je med drugim raziskal opredelitev prebivalcev Republike Slovenije tudi glede na versko pripadnost.

Rezultati so glede na predhodni popis leta 1991 pokazali, da je precej padel delež tistih, ki so se opredeljevali kot pripadniki Rimskokatoliške cerkve (za 13,8 %), narasla pa sta deleža neverujočih (za 9,7 %) ter tistih, ki se niso želeli opredeliti (za 11,5 %).

Za 0,9 % se je povečal tudi delež pripadnikov islamske veroizpovedi, kar uradne analize popisov utemeljujejo s povečanim priseljevanjem bošnjaškega prebivalstva zaradi vojne v Bosni in Hercegovini v devetdesetih letih prejšnjega stoletja¹². Islamska skupnost je tako z 2,4 % deležem na drugem mestu po številu članov prehitela Srbsko pravoslavno cerkev (2,3 %).

V Celjski občini so bile te spremembe primerljive glede na slovensko povprečje, le da so bili pravoslavni zastopani v večjem številu kakor muslimani. Od 48.081 popisanih prebivalcev občine, se jih je 25.456 opredelilo za katoličane, 1.972 za pravoslavne in 1.225 za muslimane, medtem ko jih je 187 pripadalo drugim veroizpovedim. Za ateiste se je opredelilo 5.094 Celjanov, 1.855 za agnostike, 8.073 prebivalcev pa se ni želelo opredeliti.

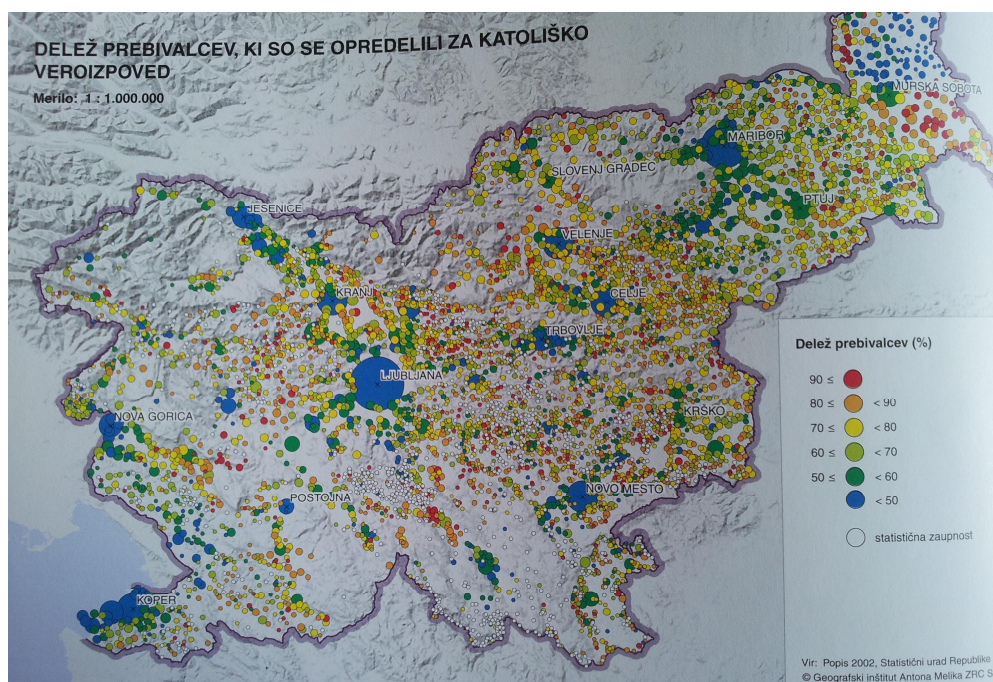
Spodnja grafa predstavljata stanje na področju verske pripadnosti po popisu leta 2002 – prvi prikazuje slovensko povprečje, drugi pa stanje v občini Celje.

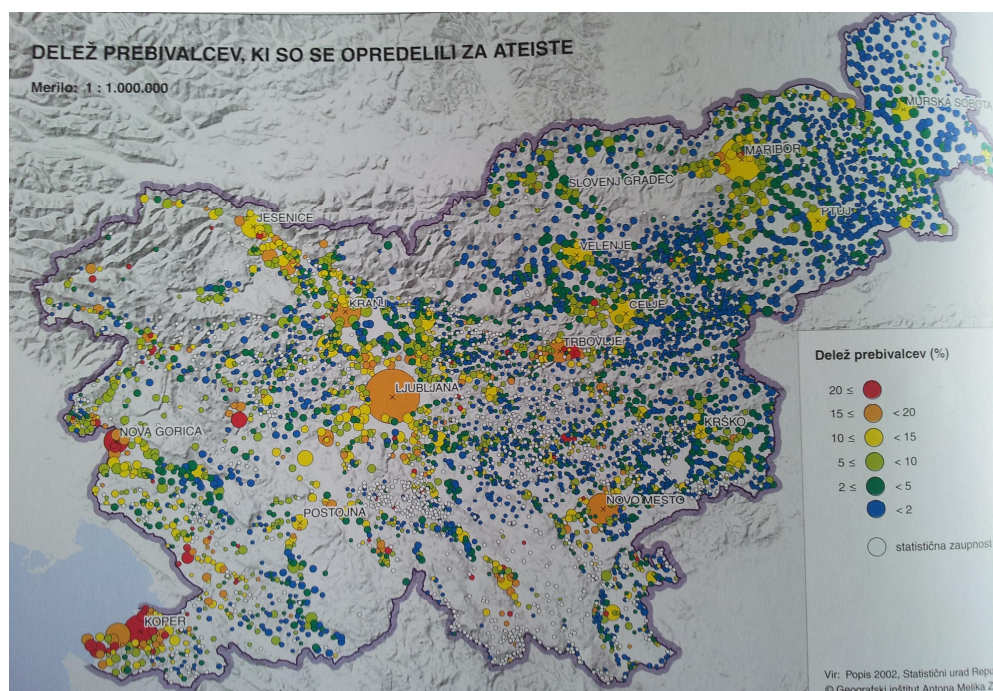
Graf 1: Delež pripadnikov posameznih veroizpovedi po popisu leta 2002 glede na slovensko povprečje in za celjsko občino.

¹² Popisni atlas Slovenije 2002, Ljubljana: Založba ZRC, 2007, 87.

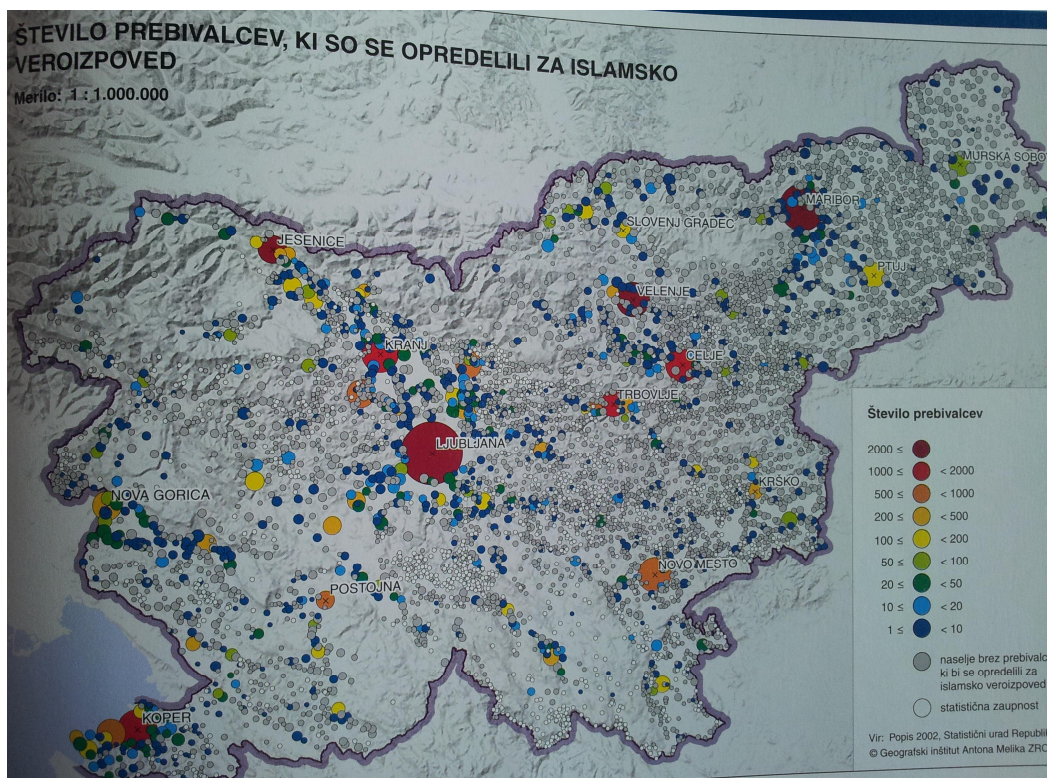
V nadaljevanju objavljamo zemljevide iz Popisnega atlasa Slovenije 2002, ki grafično prikazujejo pripadnost največjim trem veroizpovedim ter delež neverujočih. Iz razporeditve je jasno vidno, da so podeželska okolja, predvsem kar zadeva katoličane, ostala pretežno verna, medtem ko se je delež verujočih občutno zmanjšal v urbanih središčih.

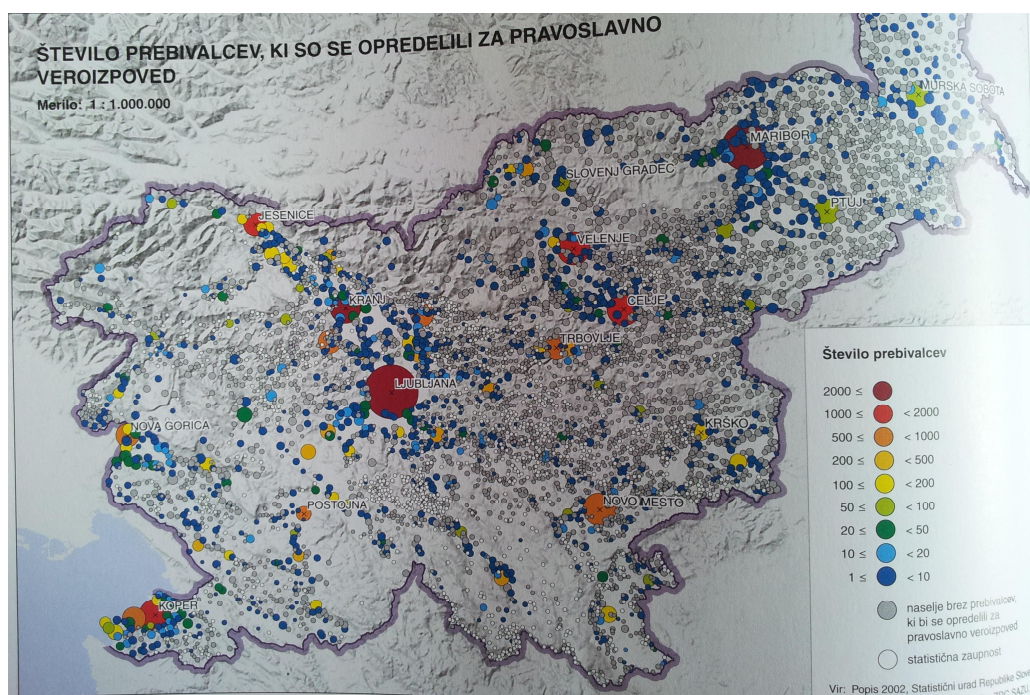
Slika 20: Delež pripadnikov RKC po krajih (vir: Popisni Atlas Slovenije, Založba ZRC, str. 94)

Slika 21: Delež ateistov po krajih (vir: Popisni Atlas Slovenije, Založba ZRC, str. 98)

Slika 22: Število islamskih prebivalcev po krajih (vir: Popisni Atlas Slovenije, Založba ZRC, str. 96)

Slika 23: Število pravoslavnih prebivalcev po krajih (vir: Popisni Atlas Slovenije, Založba ZRC, str. 97)

5 RAZISKAVA MED CELJSKIMI OSNOVNOŠOLCI

5.1 OSNOVNI PODATKI O IZVEDBI ANKETE

Kot je bilo utemeljeno že v uvodnem poglavju pričujoče naloge, smo za ciljno skupino naloge izbrale učence zadnje triade (torej 7., 8. in 9. razredov celjskih osnovnih šol). Zaradi verodostojnosti vzorca smo se odločile, da v raziskavo vključimo središče mesta in krajevne skupnosti oziroma šole z mestnega obrobja. Tako smo se po pogovoru z mentorjem odločile za II. osnovno šolo, Osnovno šolo Frana Kranjca, Osnovno šolo Frana Roša, Osnovno šolo Lava, Osnovno šolo Ljubečna in seveda za III. osnovno šolo Celje.

Anketa je bila izvedena meseca januarja 2012.

Vsaki šoli smo poslale 120 izvodov, skupno torej 720 izvodov. Anketa je vsebovala 16 vprašanj izbirnega tipa. Sodelovanje je bilo prostovoljno in anonimno. Šole so vrnile 523 izpolnjenih izvodov ankete, kar smo določile za izhodiščni vzorec.

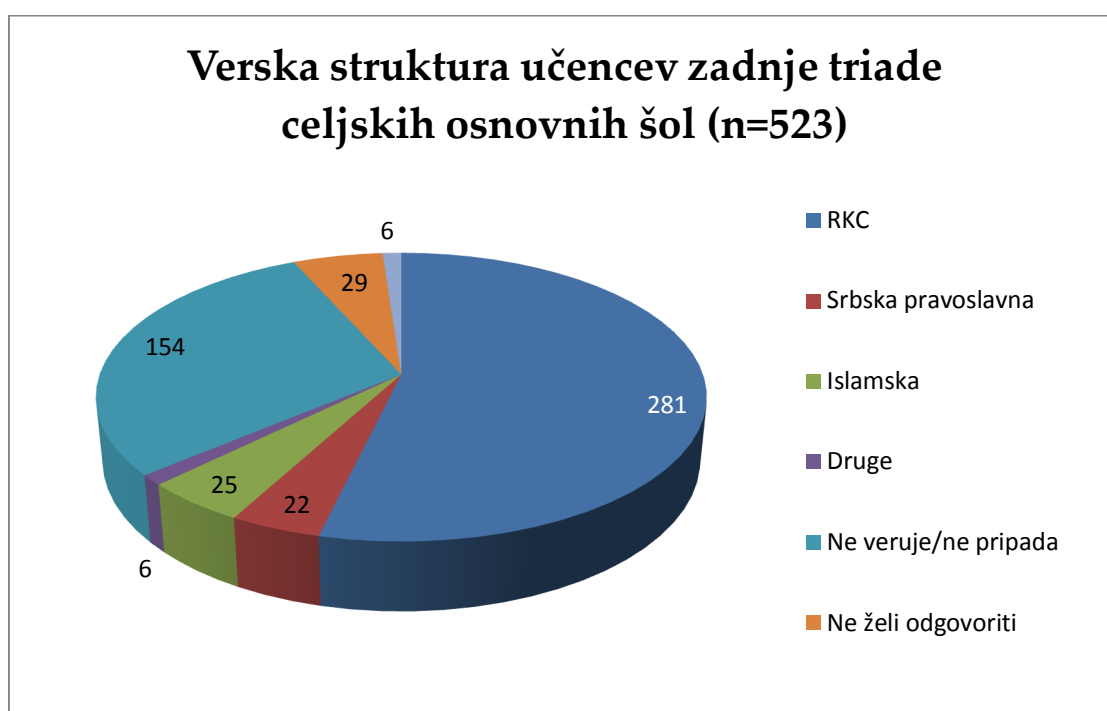
Prvi dve vprašanji sta bili splošne narave, zato rezultate predstavljamo na tem mestu. Anketo je reševalo 271 učencev in 252 učenk, od tega 156 sedmošolcev, 153 osmošolcev in 214 devetošolcev.

5.2 STRUKTURA VEROIZPOVEDI POSAMEZNIH OSNOVNIH ŠOL

Tretje vprašanje je bilo eno najbolj ključnih v anketi, saj je prikazalo versko strukturo med učenci celjskih osnovnih šol.

Zaradi pomembnosti vprašanja in razlike med posameznimi osnovnimi šolami najprej analiziramo splošne rezultate, potem pa še rezultate glede na izbrane osnovne šole.

5.2.1 SPLOŠNI REZULTATI

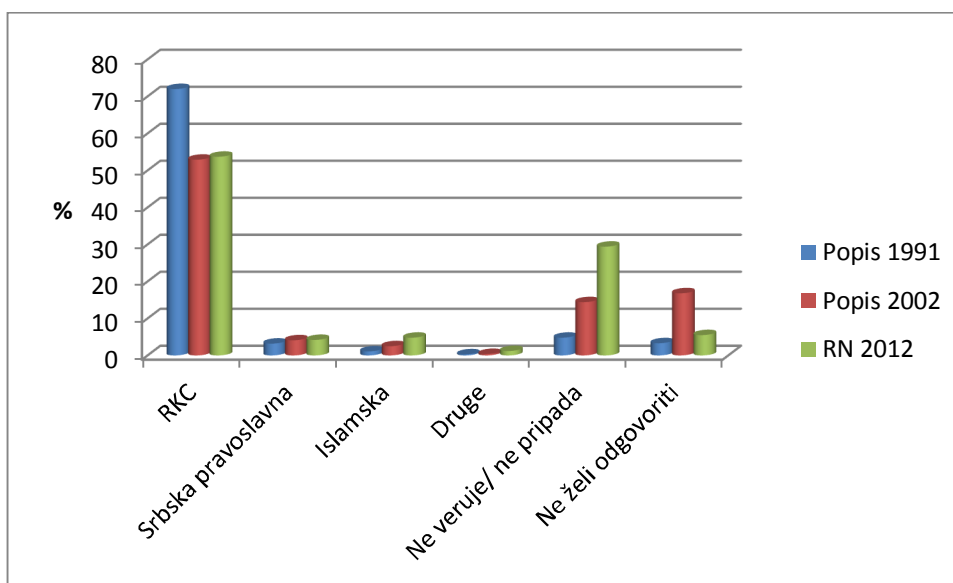

Graf 2: Verska struktura celjskih osnovnošolcev

Rimskokatoliška cerkev	53,7 %
Srbska pravoslavna cerkev	4,2 %
Islamska skupnost	4,8 %
Druge veroizpovedi	1,2 %
Ne veruje/ne pripada veroizpovedi	29,4 %
Ne želi odgovoriti	5,5 %

Tabela 1: Verska struktura celjskih osnovnošolcev v %

Graf in tabela presenetljivo kažeta, da je verska struktura med celjskimi osnovnošolci leta 2012 dokaj podobna strukturi popisa za občino Celje leta 2002. Za dodatno ponazoritev naj služi še graf, ki vzporedno predstavlja versko strukturo slovenskega prebivalstva v letih 1991 in 2002 ter strukturo celjskih osnovnošolcev leta 2012.

Graf 3: Primerjava verske strukture med popisoma 1991 in 2002 na slovenski ravni in raziskavo med celjskimi osnovnošolci 2012¹³

Prikazan graf torej jasno prikazuje, da naša uvodna hipoteza ne drži v celoti. Ne le, da se trend padanja verujočih v celjski občini ni nadaljeval, ve zadnjih desetih letih se je celo obrnil in mogoče je zaznati celo majhno rast. Če se je leta 2002 za verujoče opredelilo 59,9 % Celjanov, danes ta delež znaša 63,9 %

Največja verska skupnost, Rimskokatoliška cerkev je v tem obdobju pridobila 0,8 % vernikov.

Delež Islamske skupnosti je najbolj narasel in sicer na 4,8 %, kar pomeni, da se je skoraj podvojil. Delež pripadnikov Srbske pravoslavne cerkve se je povečal za 0,1 %. O vzrokih za povečanje predvsem pri islamski skupnosti lahko le ugibamo oziroma jih poskusimo poiskati med splošnimi dejavniki, kot je na primer povečano priseljevanje predstavnikov bošnjaške narodnosti, ki se enačijo z islamsko veroizpovedjo. A kot rečeno bi bila to zgolj ugibanja, zato se te teme na tem mestu ne bomo dotaknili.

Močno, in sicer kar za 15 %, se je povečalo število tistih, ki se opredeljujejo kot neverujoči. Tudi na tem mestu bi o vzrokih lahko le

¹³ Vir: Popis 1991 in 2002, uradni podatki za občino Celje

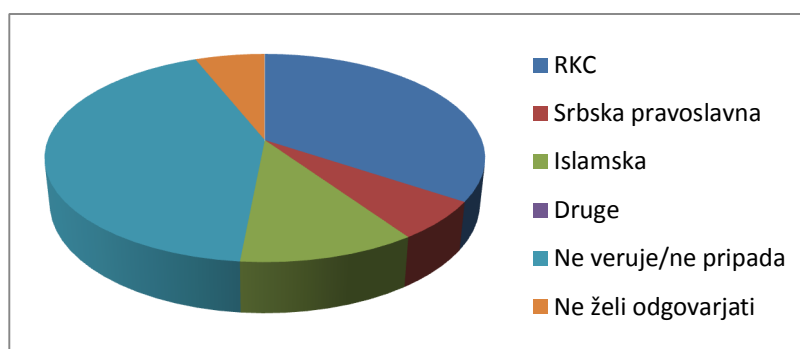
ugibali, a glede na to, da se v naši raziskavi ni želelo opredeliti le 5,5 % vprašanih (torej 11,3 % manj kot pri popisu 2002), lahko sklepamo, da tisti, ki se leta 2002 niso želeli versko opredeliti, pravzaprav spadajo med neverujoče.

Tisti učenci, ki so izbrali možnost pripadnosti »Drugi« religiji, so pripisali naslednje odgovore: **Jehovove priče, budizem, satanizem, sumer, svoji**, eden od učencev pa očitno izhaja iz mešane družine, saj je navedel, da pripada tako katoliški, kakor tudi pravoslavni veroizpovedi. Zaradi objektivnosti smo tudi njegov odgovor uvrstili v kategorijo »Drugi«.

5.2.2 REZULTATI PO POSAMEZNIH ŠOLAH

Med učenci posameznih osnovnih šol so bile pri tem vprašanju tako očitne razlike, da smo se odločile predstaviti rezultate tudi za vsako šolo posebej.

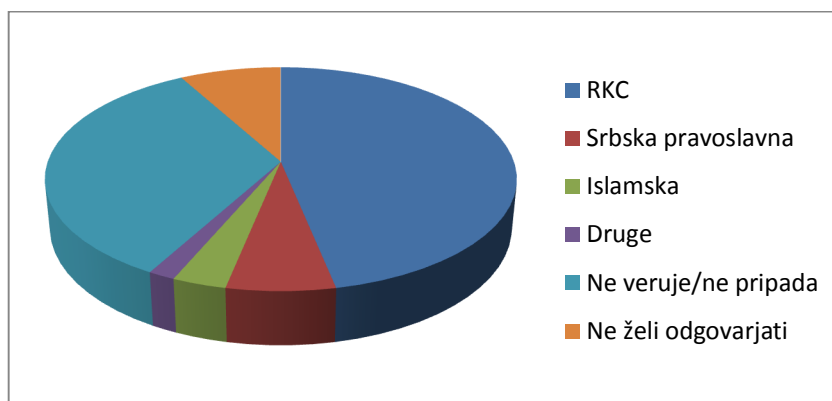
5.2.2.1 III. OSNOVNA ŠOLA CELJE

Graf 4: Verska struktura III. OŠ (n=99)

Na III. osnovni šoli prevladuje delež neverujočih (42 %), sledijo pripadniki RKC (34 %), islamske (11 %) ter srbske pravoslavne skupnosti (6 %). To je edina med šolami, vključenimi v raziskavo, kjer je delež neverujočih večji od deleža pripadnikov RKC, in šola z največjim odstotkom pripadnikov islamske skupnosti.

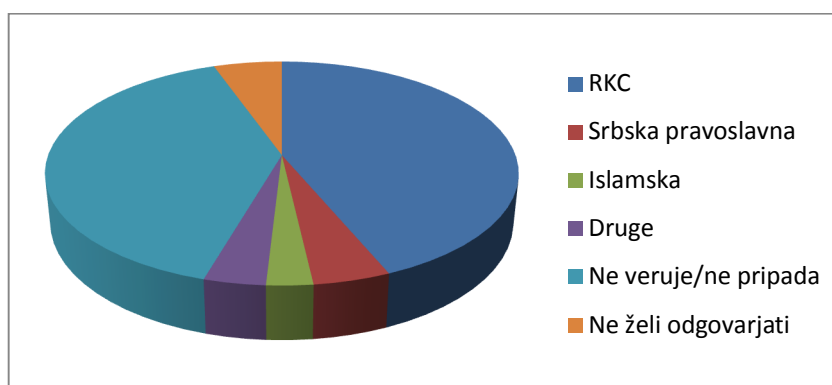
5.2.2.2 II. OSNOVNA ŠOLA CELJE

Graf 5: Verska struktura 2. OŠ (n=62)

Na II. osnovni šoli Celje je največji delež pripadnikov RKC (47 %), sledijo neverujoči (34 %), pravoslavni (6 %), muslimani (3 %) in pripadniki drugih religij (2 %).

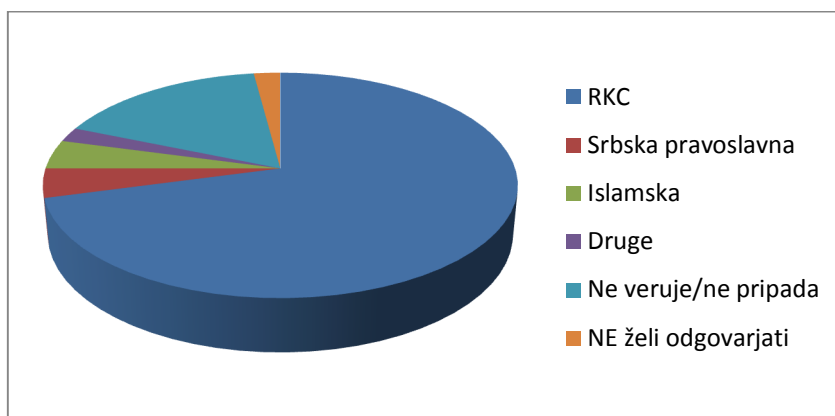
5.2.2.3 OSNOVNA ŠOLA FRANA ROŠA

Graf 6: Verska struktura OŠ Frana Roša (n=110)

Na Osnovni šoli Frana Roša sta deleža pripadnikov RKC (44 %) in neverujočih (40 %) najbolj izenačena. Sledijo pripadniki pravoslavne skupnosti (5 %), drugih religij (4 %) ter islamske skupnosti (3 %)

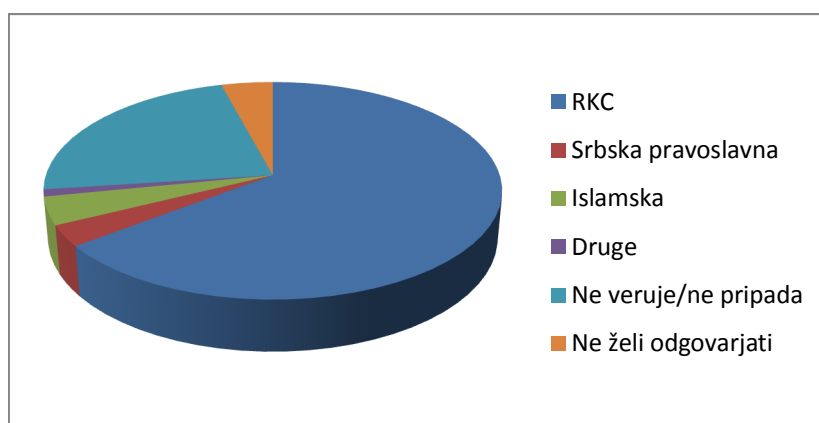
5.2.2.4 OSNOVNA ŠOLA FRANA KRANJCA

Graf 7: Verska struktura OŠ Frana Kranjca (n=47)

Na osnovni šoli Frana Kranjca močno prevladuje delež pripadnikov RKC (71%). Sledijo neverujoči (17 %), islamski in pravoslavni skupnosti pripada po 4 % učencev, drugim religijam pa 2 % učencev

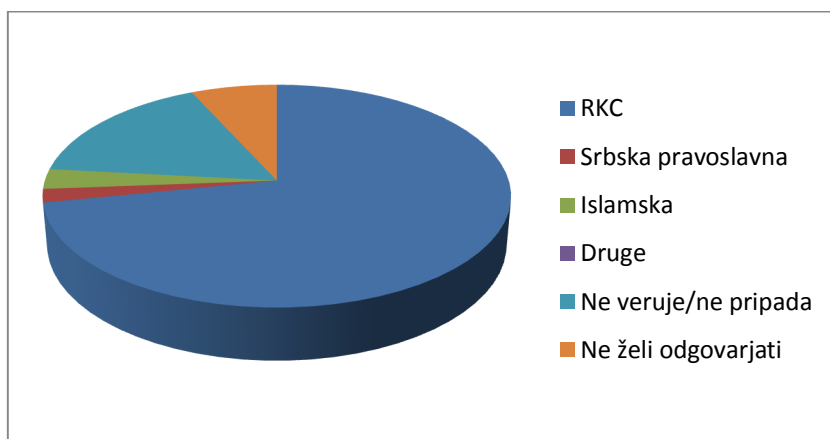
5.2.2.5 OSNOVNA ŠOLA LAVA

Graf 8: Verska struktura OŠ Lava (n=108)

Na Osnovni šoli Lava prevladujejo pripadniki RKC (65 %). Sledijo neverujoči (23 %), pripadniki islamske skupnosti (4 %) in pravoslavni (3 %). Drugim religijam pripada 1 % učencev.

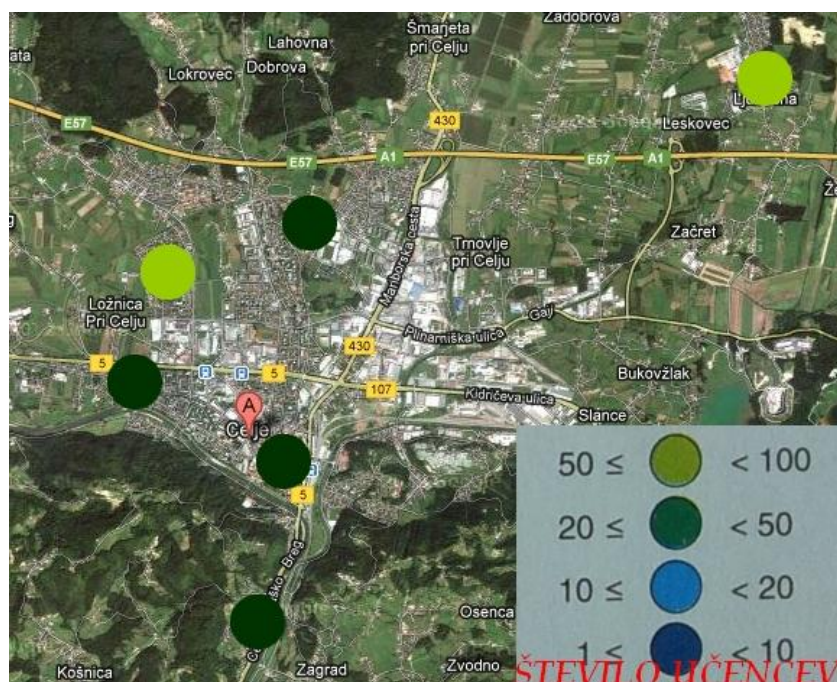
5.2.2.6 OSNOVNA ŠOLA LJUBEČNA

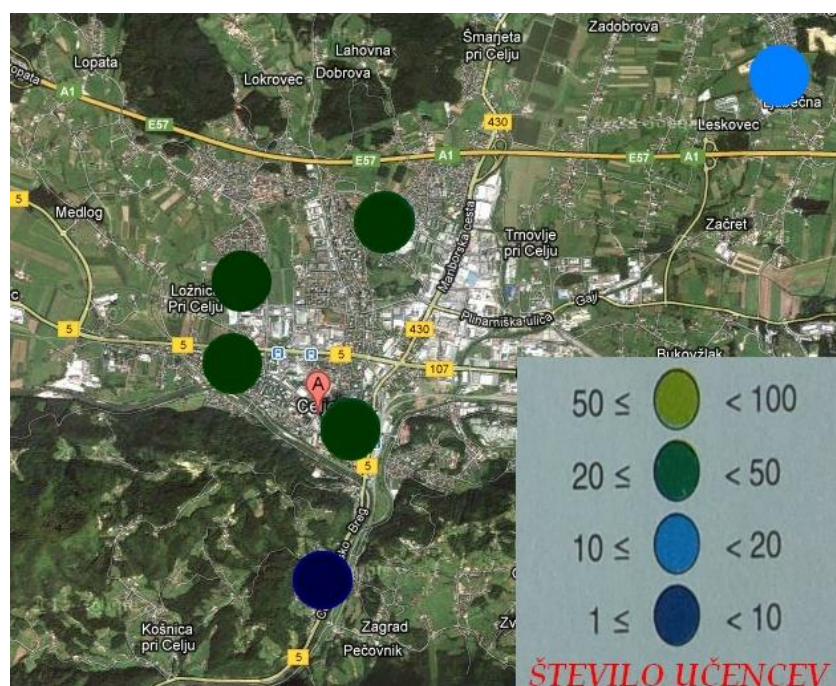
Graf 9: Verska struktura OŠ Ljubečna (n=103)

Na Osnovni šoli Ljubečna je med vsemi vključenimi šolami največji delež katoličanov (72 %); sledijo neverujoči (17 %), muslimani (3 %) ter pravoslavni (2 %).

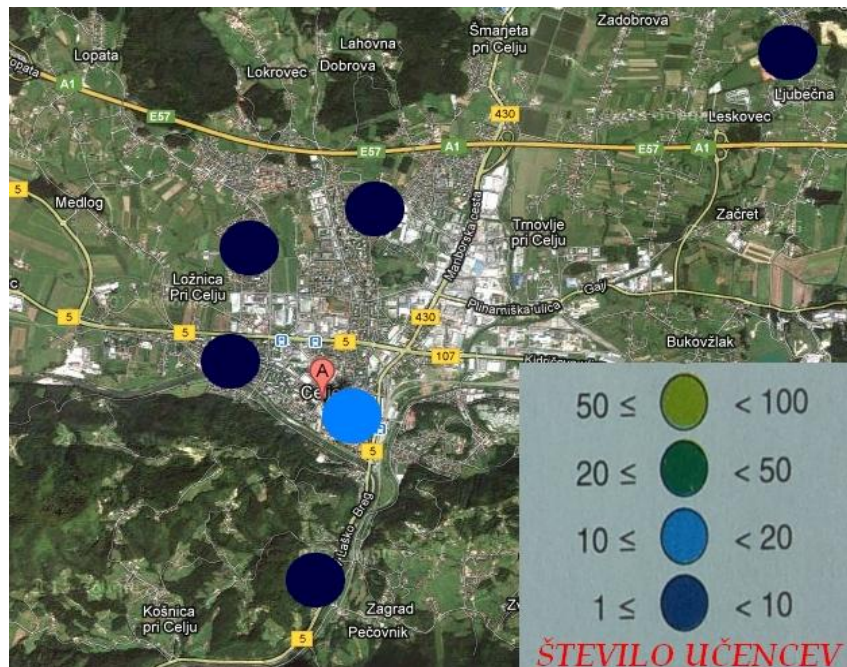
Po vzoru zemljevidov iz Popisnega atlasa 2002 smo pripravile zemljevide obravnavanih osnovnih šol, na katerih je na poseben način predstavljena verska struktura učencev.

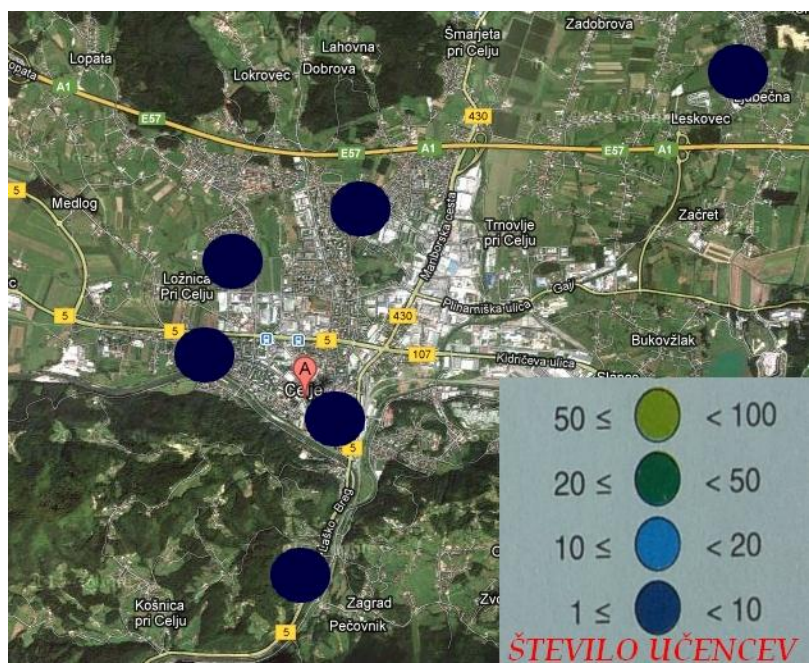
Slika 24: Število učencev, ki so pripadniki Rimskokatoliške Cerkve

Slika 25: Število neverujočih učencev

Slika 26: Število učencev, ki so pripadniki Islamske skupnosti

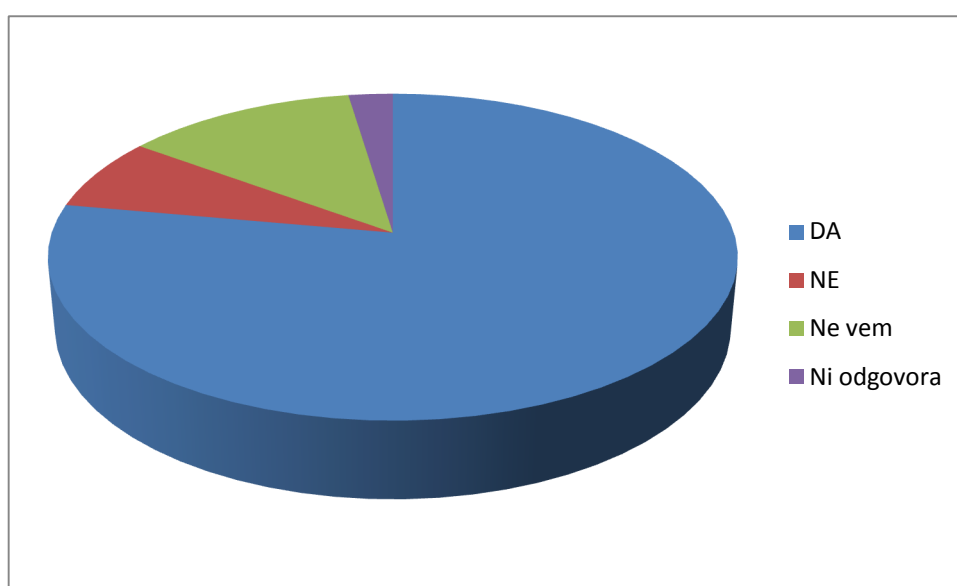

Slika 27: Števílo učencev, ki so pripadniki Srbske pravoslavne cerkve

5.3 ANALIZA OBISKOVANJA VERSKEGA POUKA

Na vprašanji 4 in 5 so odgovarjali le učenci, ki so se opredelili kot verujoči (334), na vprašanja 6 – 11 pa le tisti, ki so pri 5. vprašanju izbrali možnost DA, s katero so potrdili, da obiskujejo verski pouk v svoji veroizpovedi (176). Sledi analiza posameznih vprašanj.

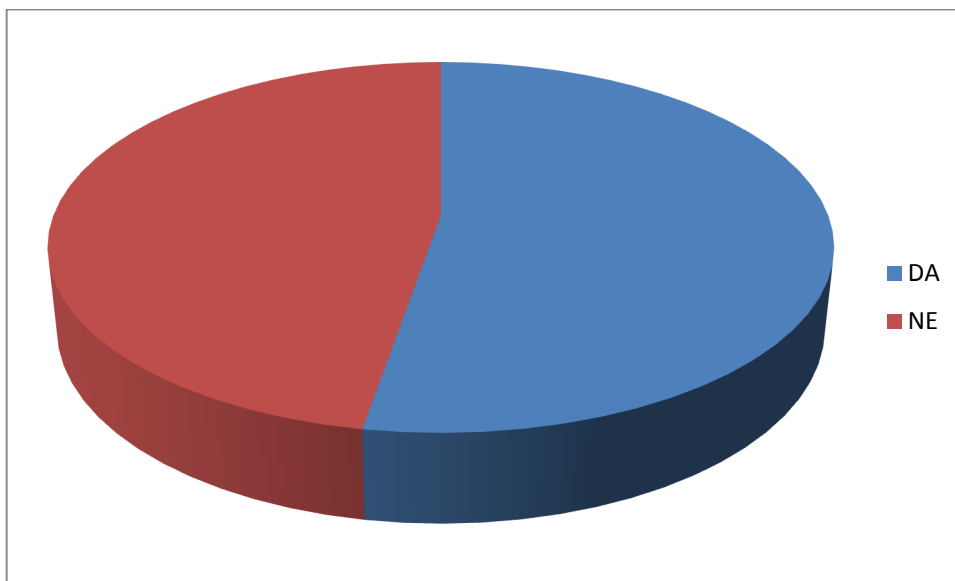
5.3.1 ALI VERSKA SKUPNOST, KI JI PRIPADAŠ, ORGANIZIRA VERSKI POUK?

Graf 10: Ali tvoja verska skupnost izvaja verski pouk?

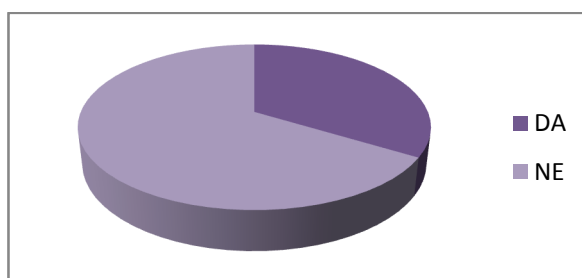
Analiza odgovorov na to vprašanje kaže, da verske skupnosti razmeroma dobro obveščajo svoje člane o verskem pouku, ki ga izvajajo, saj le 13 % vprašanih ne ve, če njihova verska skupnost tak pouk izvaja. Sicer je 78 % vprašanih odgovorilo z DA, 7 % pa z NE. Odgovorila nista 2 % učencev.

5.3.2 ALI OBISKUJEŠ VERSKI POUK V SVOJI VERSKI SKUPNOSTI?

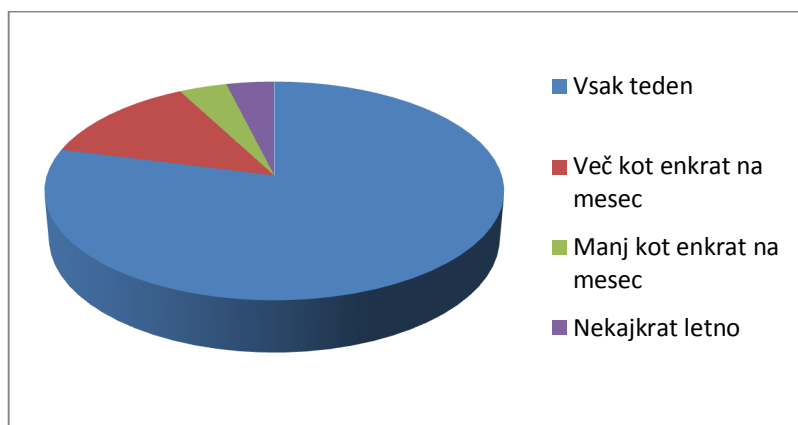
Graf 11: Ali obiskuješ verski pouk v svoji veroizpovedi?

Analiza odgovorov na to vprašanje pokaže precej presenetljivo dejstvo, da med vsemi verujočimi le malo več kot polovica (53 %) obiskuje verski pouk. Glede na celotni vzorec ankete (523) to predstavlja le 33,7 % ali tretjino vseh vprašanih, kar ponazarja spodnji, manjši graf.

Graf 12: Delež tistih, ki obiskujejo verski pouk glede na celotni vzorec ankete

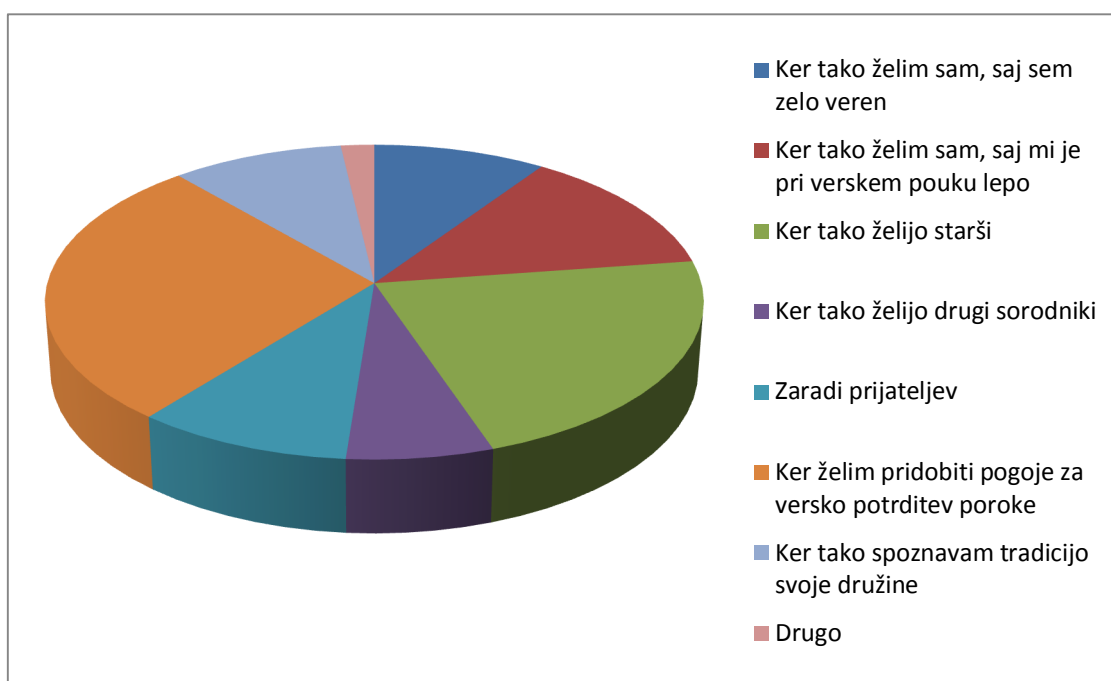
5.3.3 KAKO POGOSTO OBISKUJEŠ VERSKI POUK?

Graf 13: Kako pogosto obiskuješ verski pouk?

Med tistimi, ki verski pouk obiskujejo, prevladuje delež rednih obiskovalcev, ki pouk obiskujejo vsak teden (79 %). Manj kot enkrat mesečno verski pouk obiskuje le 8 % tistih, ki tak pouk obiskujejo.

5.3.4 ZAKAJ OBISKUJEŠ VERSKI POUK?

Graf 14: Zakaj obiskuješ verski pouk?

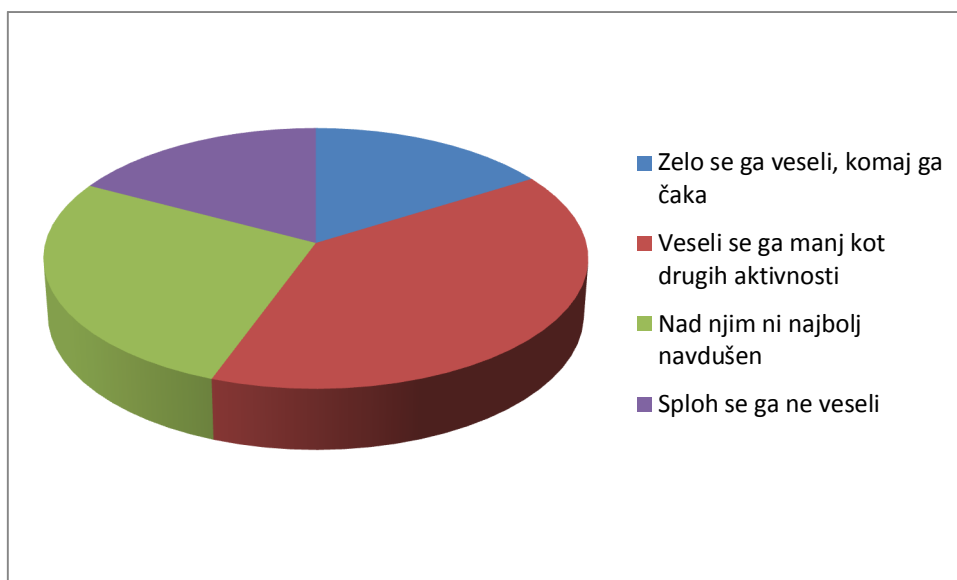
Pri tem vprašanju so učenci lahko izbrali več možnosti, saj se zavedamo, da na posameznikovo izbiro vedno vpliva več dejavnikov.

Skupni rezultati so našo hipotezo o vzgibih delno potrdili.

Na prvem mestu je razlog, ki smo ga v hipotezi navedle kot enega ključnih za obisk verskega pouka; to je želja po pridobitvi vseh potrebnih pogojev za morebitno versko potrditev zakona v prihodnosti. Ta razlog je bil izbran v 28 % primerov. Drugi najpogostejši razlog delno zanika našo hipotezo – v 22 % je bila namreč izbrana možnost *»ker tako želijo starši«*. A glede na to, da sta naslednja najpogostejše izbrana odgovora *»ker tako želim sam/-a, saj sem zelo veren«* (13 %) ter *»ker tako želim sam/-a, saj mi je pri verskem pouku lepo«* (10 %), ki jasno nakazujeta notranji vzgib, ne moremo reči, da naša hipoteza ne drži.

Ostali razlogi nakazujejo vpliv ostalih sorodnikov (6 %) in prijateljev (10 %), željo po spoznavanju tradicije, iz katere učenci izvirajo (10 %) ter druge razloge (2 %), med katerimi učenci največkrat navajajo pridobitev materialne ugodnosti (npr. darila ob birmi).

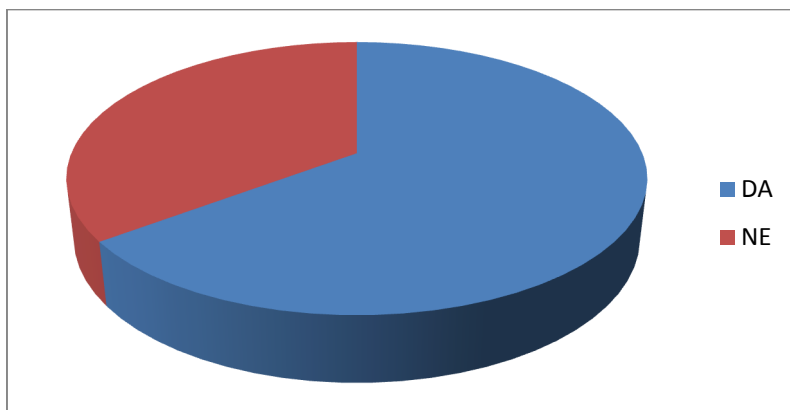
5.3.5 SE VERSKEGA POUKA VESELIŠ?

Graf 15: Se verskega pouka veseliš?

Večina tistih, ki obiskujejo verski pouk, se ga veseli. Sicer ga le 16 % komaj čaka, 39 % pa se ga veseli, a precej manj kot drugih interesnih dejavnosti. 27 % učencev nad verskim poukom ni najbolj navdušenih, 17 % pa ga sploh ne mara.

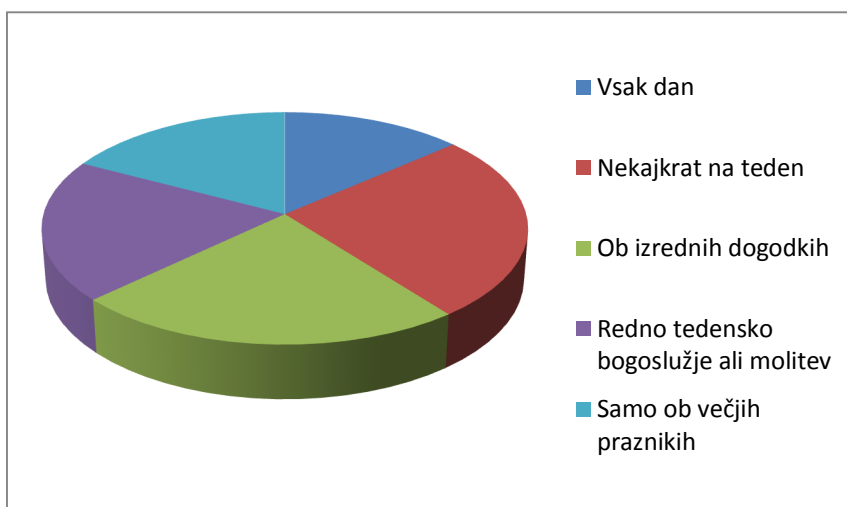
5.3.6 SI OB OBISKU VERSKEGA POUKA TUDI SICER DEJAVEN V SVOJI VERSKI SKUPNOSTI?

Graf 16: Ali si tudi sicer dejaven v svoji verski skupnosti?

Dve tretjini tistih, ki obiskujejo verski pouk, sta tudi sicer dejavni v aktivnostih svoje verske skupnosti.

5.3.7 KAKO POGOSTO?

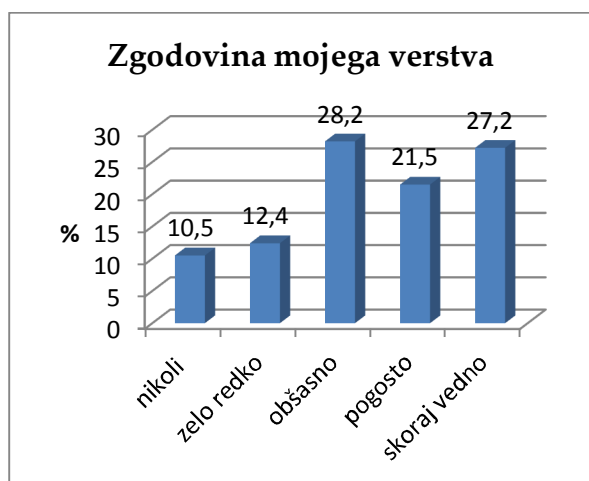

Graf 17: Kako pogosto sodeluješ v svoji verski skupnosti?

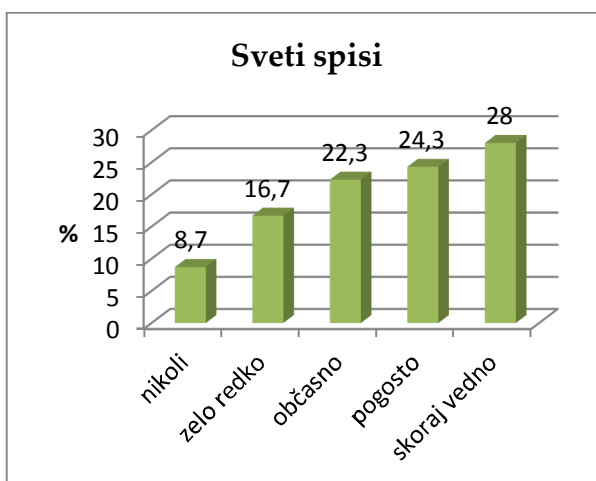
Med tistimi, ki so aktivni tudi pri ostalih dejavnostih svoje verske skupnosti, je največ tistih, ki pridejo v versko skupnost nekajkrat tedensko (26 %). Slaba četrtina jih obišče versko skupnost le ob izrednih dogodkih, 20 % pa se udeležuje rednega tedenskega bogoslužja ali molitve. Samo ob večjih praznikih versko skupnost obišče 17 % vprašanih vernikov, 14 % pa je v življenje svoje skupnosti vpetih vsakodnevno.

5.3.8 KAKO POGOSTO PRI VERSKEM POUKU OBRAVNAVATE NASLEDNJE VSEBINE?

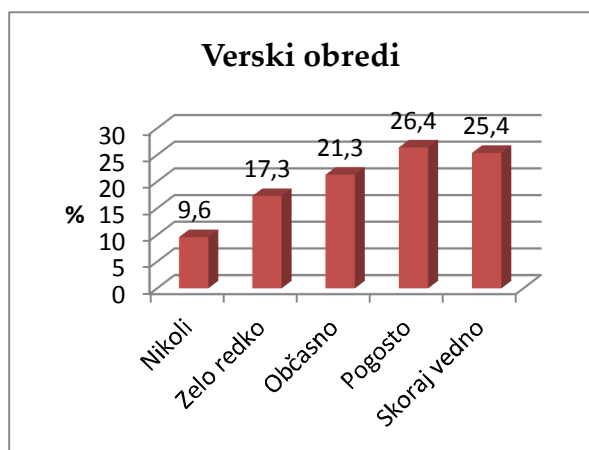
Pri tem vprašanju so učenci morali obravnavano vsebino oceniti s številko od 1 do 5 glede na to, kako pogosto jo obravnavajo pri verskem pouku. Za predstavitev bomo najprej predstavili vseh osem grafov, ki jih bomo potem še analizirali.

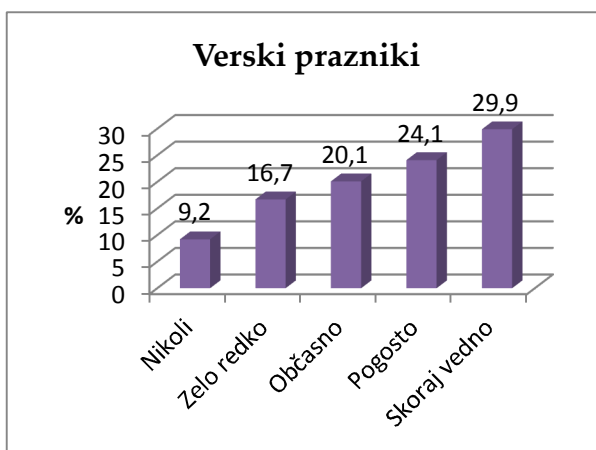
Graf 18: Pogostost obravnave zgodovine verstev

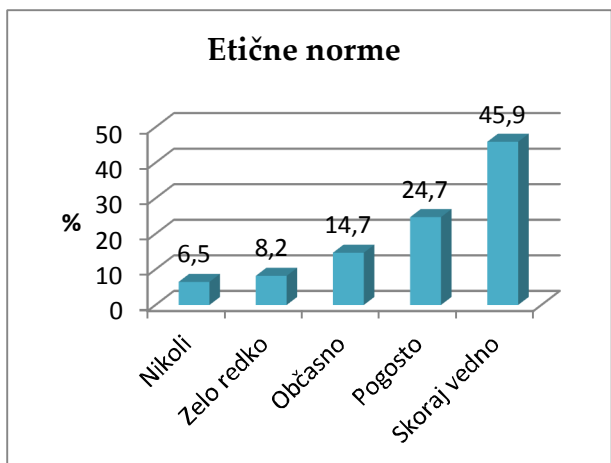
Graf 19: Pogostost obravnave svetih spisov

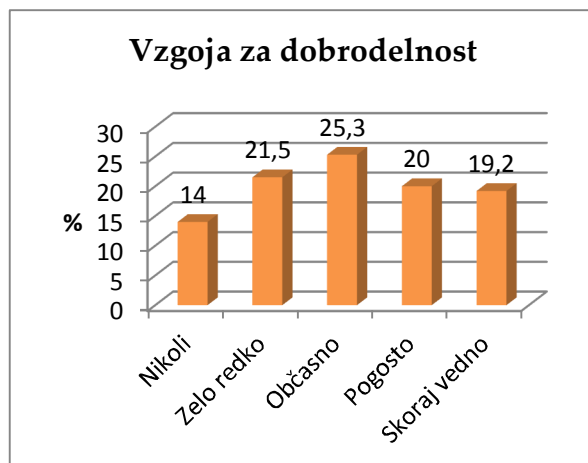
Graf 20: Pogostost obravnave verskih obredov

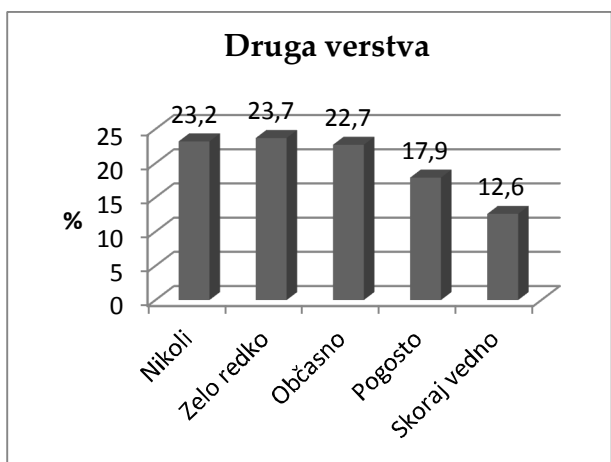
Graf 21: Pogostost obravnave verskih praznikov

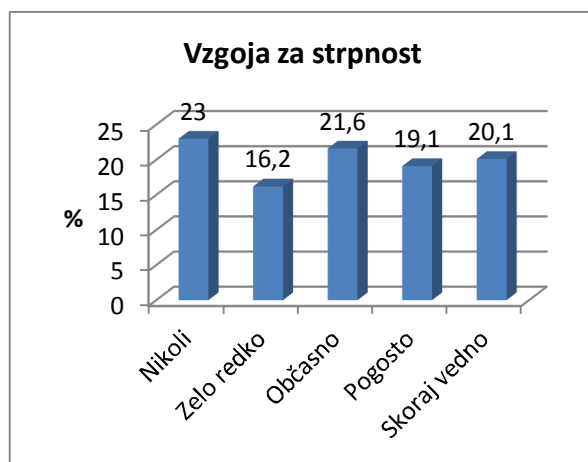
Graf 22: Pogostost obravnave etičnih norm

Graf 23: Pogostost vzgoje za dobrodelnost

Graf 24: Pogostost spoznavanja drugih verstev

Graf 25: Vzgoja za strpnost

Analiza že na prvi pogled pokaže, da so teme, ki so tipično religiozne narave, vedno v ospredju vsakega konfesionalnega pouka, kar je popolnoma logično. Tako se teme kot *zgodovina verstva*, *sveti spisi*, *verski obredi* in *verski prazniki* pri verskem pouku obravnavajo pogostokrat.

Pravilno pa smo domnevali tudi, da verske skupnosti veliko časa namenijo tudi vzgajanju v vrednotah, ki so sprejete in zaželeni v širšem družbenem okolju in se pričakujejo tako od verujočih kakor tudi od neverujočih. Tako skoraj polovica vprašanih navaja, da pri verskem pouku skoraj vedno spoznavajo temelja etična načela, pogosto pa je v verski pouk vpeta vzgoja za dobrodelnost in strpnost. Predvsem dobrodelnost je ena temeljnih vrednot vseh verskih skupnosti, ki so znane po svojem človekoljubnem delovanju in organizacijah (npr. Karitas).

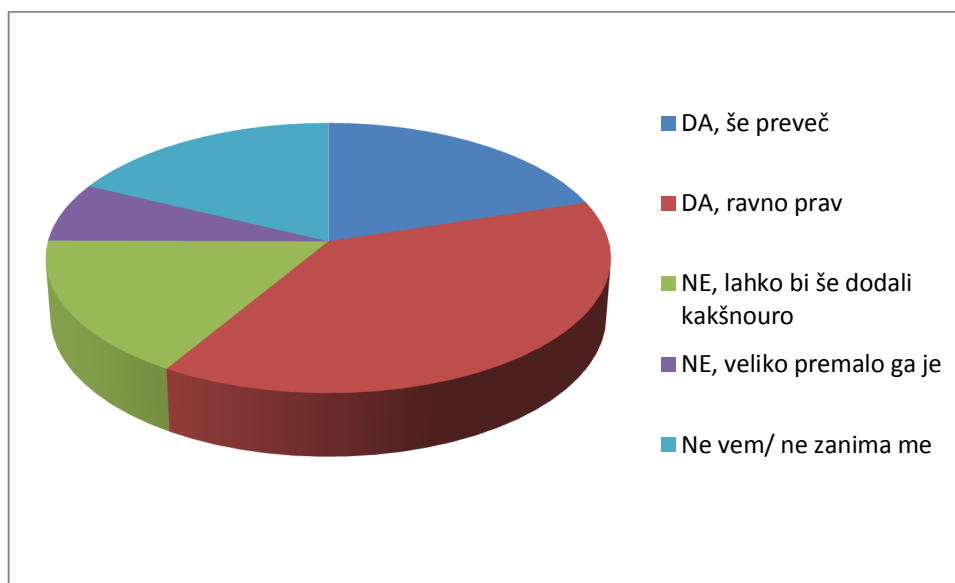
Nekoliko manj je prisotno spoznavanje drugih verstev, kar pa je pravzaprav bolj v domeni nevtralnega verskega pouka, ki se trudi vsa verstva predstaviti čim bolj objektivno in enakovredno.

5.4 ANALIZA VPRAŠANJ V ZVEZI S PREDMETOM DRŽAVLJANSKA IN DOMOVINSKA VZGOJA TER ETIKA (DDE)

Na vprašanja od 13 do 17 so odgovarjali vsi učenci, ki predstavljajo skupni vzorec ankete (torej 523 učencev).

V nadaljevanju bomo predstavile analizo odgovorov na posamezna vprašanja.

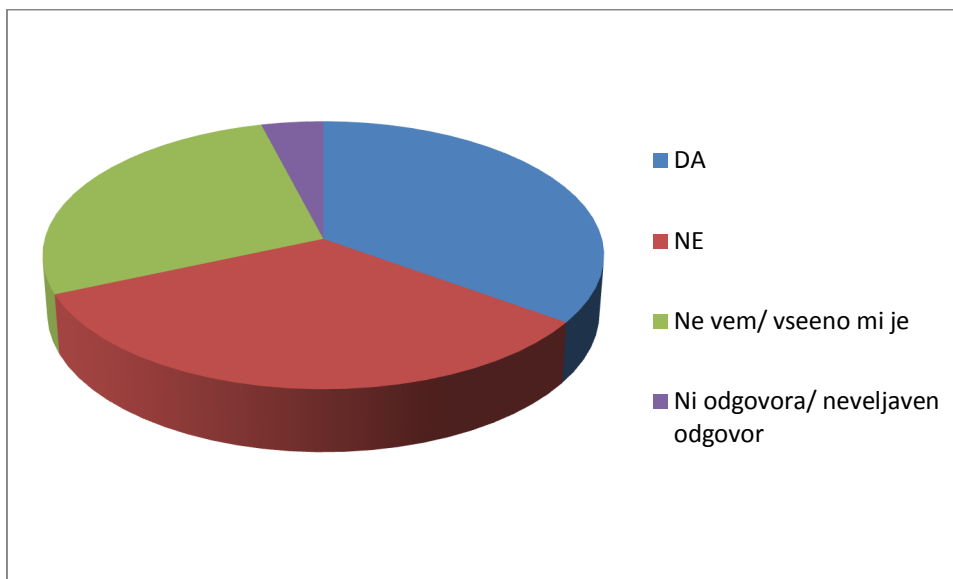
5.4.1 ALI JE PREDMETA DRUŽBENA IN DRŽAVLJANSKA VZGOJA TER ETIKA (DDE) NA URNIKU DOVOLJ UR?

Graf 26: Ali je predmeta DDE dovolj?

Večina vprašanih meni, da je predmeta na urniku dovolj ur, pri čemer prevladujejo tisti, ki menijo, da ga je ravno prav (39 %), petina pa jih meni, da ga je celo preveč. Od tistih, ki bi si želeli še več tega predmeta, bi 16 % dodalo še kakšno uro, 7 % pa meni, da ga je veliko premalo. Kar 18 % se ni moglo opredeliti.

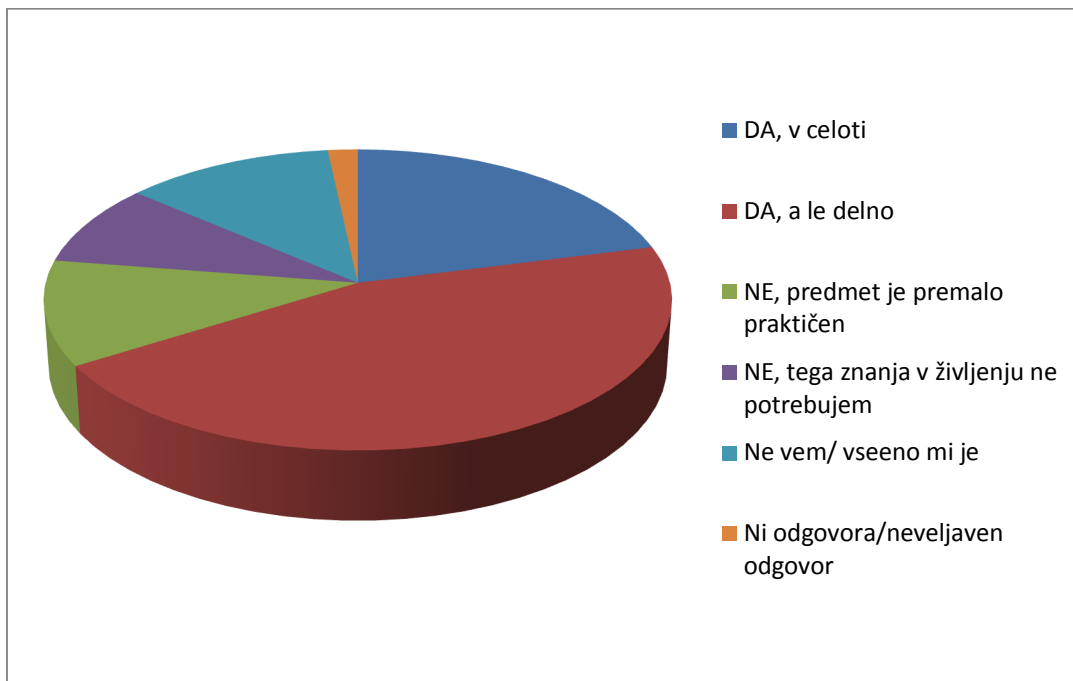
5.4.2 TE PREDMET DDE ZANIMA?

Graf 27: Te predmet DDE zanima?

Predmet DDE zanima 35 % vprašanih učencev, 33 % pa predmet ne zanima. 28% vprašanih se ni moglo opredeliti. 4 % učencev niso odgovorili.

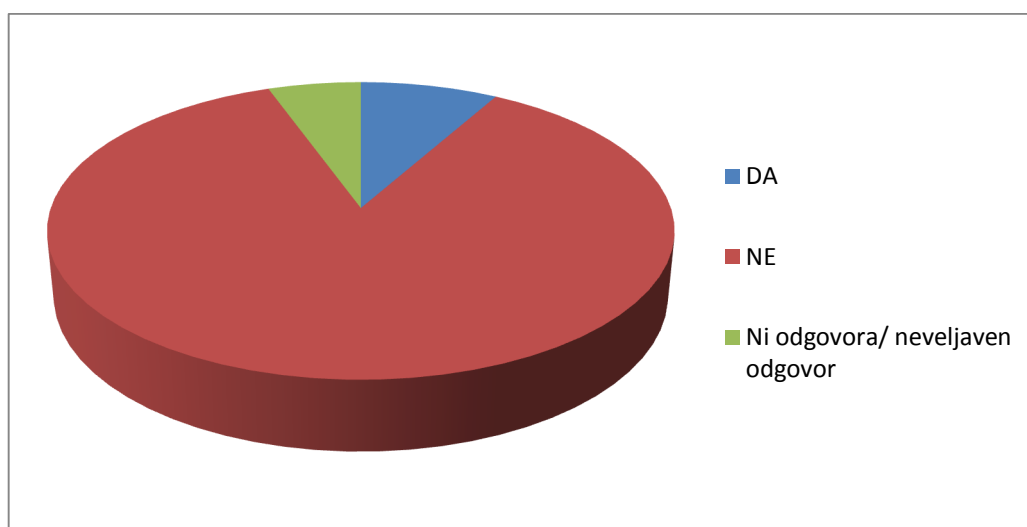
5.4.3 ALI VSEBINE, KI SE JIH NAUČIŠ PRI TEM PREDMETU, LAHKO UPORABIŠ V VSAKDANJEM ŽIVLJENJU?

Graf 28: Ti predmet DDE pomaga v vsakdanjem življenju?

Kar dve tretjini vprašanih menita, da pri predmetu DDE usvojene vsebine lahko uporabijo v vsakdanjem življenju. Pri tem 45 % vprašanih uporablja le del naučenih vsebin, 21 % pa naučene vsebine pridejo prav v celoti. Približno 11 % vprašanih vsebin predmeta DDE ne more uporabiti, ker so jim predstavljene premalo praktično, 12 % pa meni, da tovrstnih vsebin v življenju ne potrebujejo. 2 % učencev nista odgovorila.

5.4.4 ALI BI O KATERIH VSEBINAH ŽELEL VEDETI VEČ?

Graf 29: Ali bi o katerih vsebinah želel vedeti več?

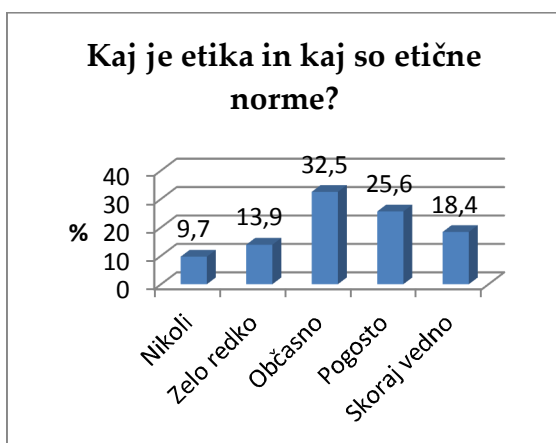
Morda je najbolj presenetljiv rezultat prineslo prav predzadnje vprašanje. Če bi imeli učenci možnost dopolniti učni načrt pri predmetu DDE po lastni izbiri, se jih kar 86 % za tak korak ne bi odločilo. Težko je reči, ali je takšna apatičnost posledica pomanjkanja zanimanja za predmet, slabega poučevanja predmeta, pomanjkanja védenja, kaj v okvir tega predmeta spada, ali splošnega pomanjkanja želje po oblikovanju trdnih vrednot pri mladih. Dejstvo je, da naši vrstniki ne kažejo pretiranega zanimanja za teme, ki jih obravnava predmet DDE.

Tistih 8 %, ki bi želelo dopolniti predmet s temami po lastnem izboru, je največkrat navedlo **spolnost, sledijo pa življenje v prihodnosti, politika, država, ustava, različni narodi, ekonomija, krščanstvo, dolžnosti in pravice, ljubezen, družina, zlorabe, kajenje, alkohol in droge**, nekdo pa je izrazil željo, da bi vse teme obravnavali **bolj poglobljeno**.

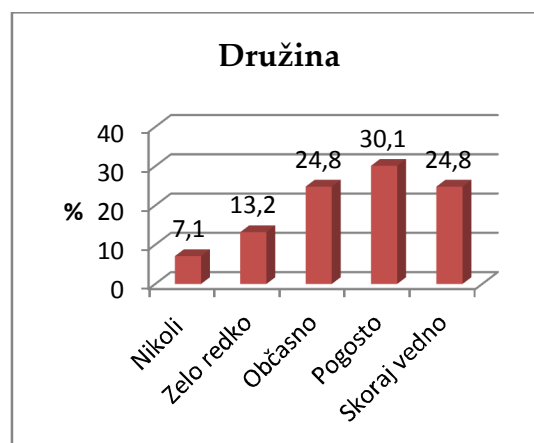
6 % učencev ni odgovorilo.

5.4.5 KAKO POGOSTO SO PO TVOJEM MNENJU PRI PREDMETU DDE ZASTOPANE NASLEDNJE VSEBINE?

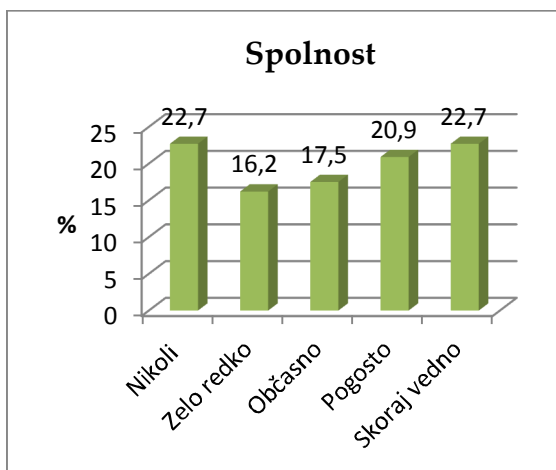
Kakor pri konfesionalnem verskem pouku, nas je tudi pri predmetu DDE zanimalo, kako pogosto so zastopane posamezne vsebine. Tudi tokrat bomo najprej rezultate predstavili z grafi, ki jih bomo kasneje analizirali.

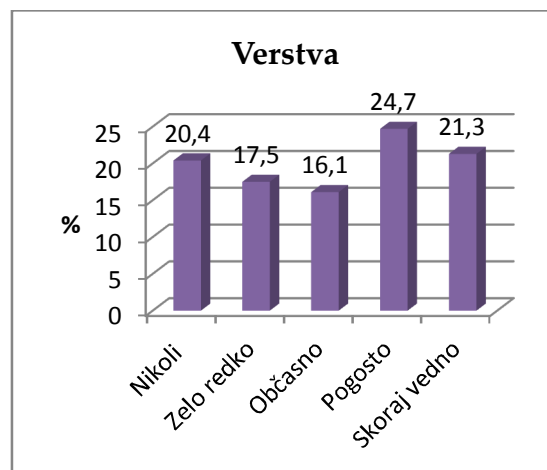
Graf 30: Pogostost obravnavanja etičnih norm

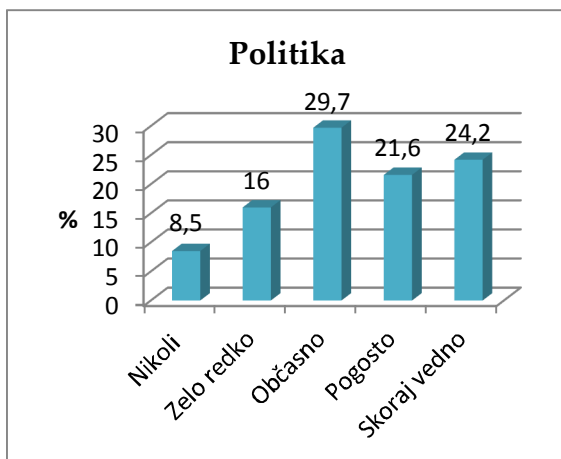
Graf 31: Pogostost obravnavanja tem, povezanih z družino

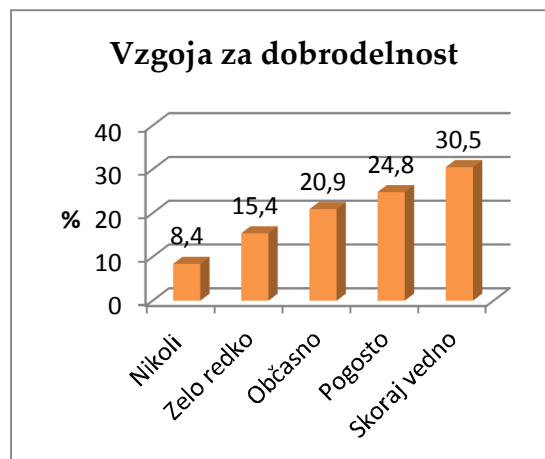
Graf 32: Pogostost obravnavanja tem, povezanih s spolnostjo

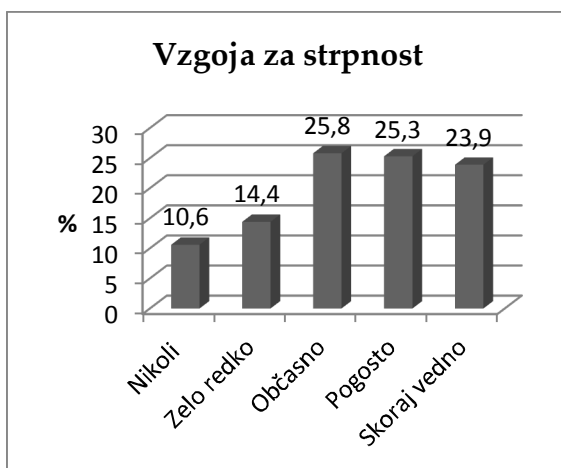
Graf 33: Pogostost obravnavanja verstev

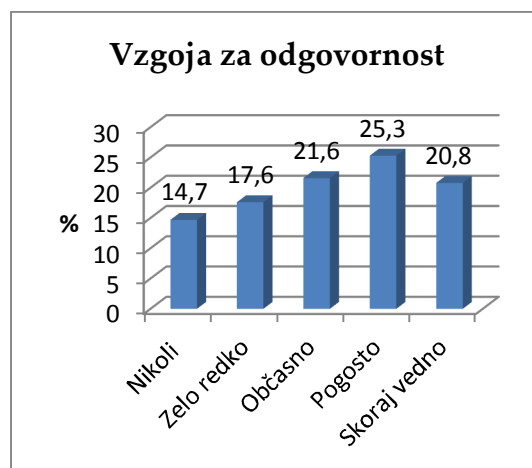
Graf 34: Pogostost obravnavanja tem, povezanih s politiko

Graf 35: Pogostost vzgoje za dobrodelnost

Graf 36: Pogostost vzgoje za strpnost

Graf 37: Pogostost vzgoje za odgovornost

Groba analiza predstavljenih grafov pove, da so vse teme precej pogosto prisotne pri pouku DDE, uravnoteženost grafov pa kaže, da so teme zastopane tudi dokaj enakovredno.

Nobena ne izstopa izrazito, morda velja izpostaviti le *vzgojo za dobrodelnost*, za katero 30,5 % vprašanih meni, da je pri pouku prisotna skoraj vedno, ter temo *spolnost*, za katero je kar 22,7 % vprašanih navedlo, da je pri pouku DDE sploh ne obravnavajo, kar pa se zdi skoraj neverjetno, razen če je katera od vključenih šol v celoti izločila pouk o spolnosti iz letnega načrta pri predmetu DDE.

Ključne teme za celostno oblikovanje mladega človeka so dobro zastopane. Tako *etične norme* vsaj občasno spoznava 32,5 % učencev, pogosto 25,6 % učencev in skoraj vedno 18,4 % učencev (skupno 76,5 %). *Vzgoja za dobrodelnost* je pri urah prisotna občasno pri 20,5 % učencev, pogosto pri 24,8 % učencev in skoraj vedno pri kar 30,5 % učencev (skupno 76,2 %).

Z naslednjo pomembno temo – *vzgojo za strpnost* – se vsaj občasno srečuje 25,8% učencev, pogosto 25,3 % učencev in skoraj vedno 23,9 % (skupaj 75 %).

Tudi *vzgoja za odgovornost*, ki je morda najmanj razvita vrednota med mladimi v sodobni družbi, je po mnenju učencev prisotna v zadovoljivi meri. Tako se pri pouku DDE z njo občasno srečuje 21,6 %, pogosto 25,3 % ter skoraj vedno 20,8 % učencev.

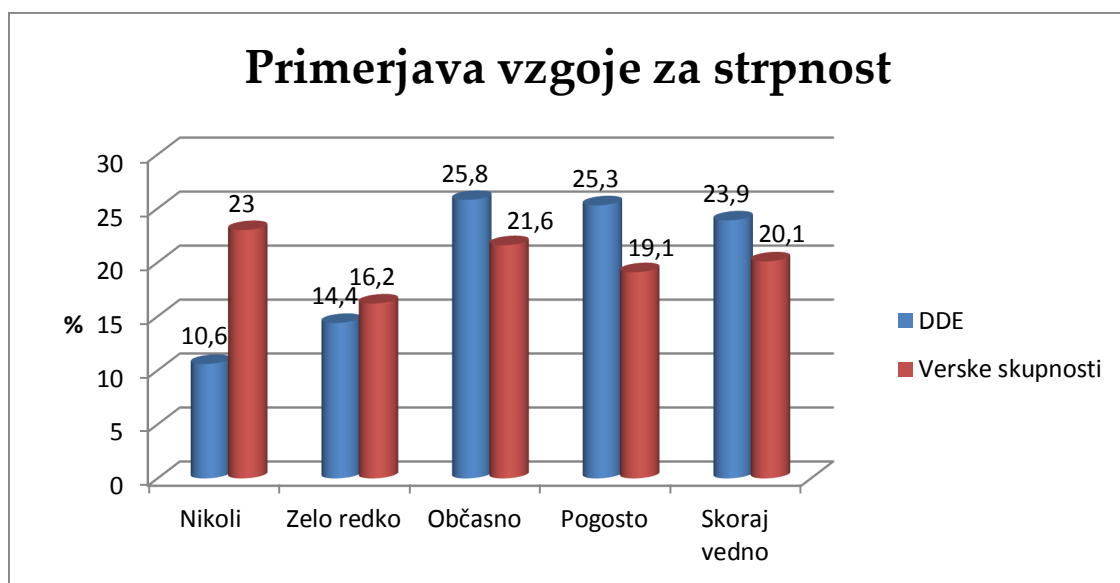
V sklepnem delu poglavja opravljeni raziskavi pa bomo primerjalno analizirali nekatere pomembne vsebine za etično oblikovanje mladega človeka in poskušali ugotoviti, če so učenci, ki hkrati obiskujejo tudi konfesionalni verski pouk pri usvajanju teh vsebin resnično v prednosti pred svojimi neverujočimi vrstniki.

5.5 PRIMERJALNA ANALIZA NEKATERIH TEM, KI SE OBRAVNAVAJO PRI VERSKEM POUKU IN POUKU DDE

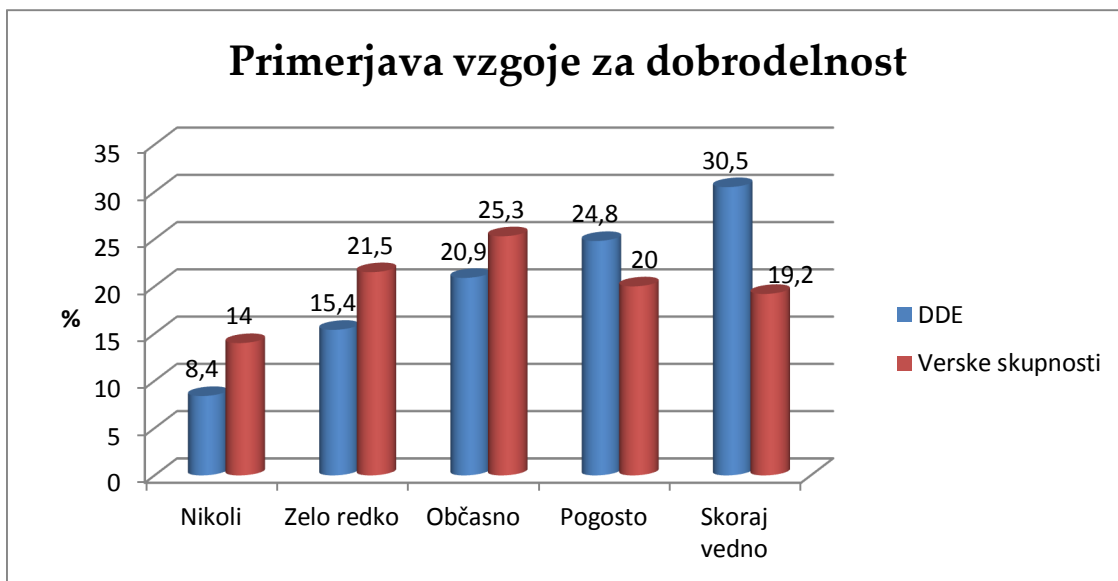
Za zaključno analizo smo izbrali tri vzporedne teme, ki jih učenci srečujejo tako pri verskem pouku kakor tudi pri pouku DDE v šoli. Gre za spoznavanje **temeljnih etičnih norm, vzgojo za dobrodelnost ter vzgojo za strpnost**.

Ker so na vprašanja, ki se nanašajo na predmet DDE odgovarjali tako učenci, ki obiskujejo verski pouk, kakor tudi tisti, ki takšnega pouka ne obiskujejo, smo si zastavile vprašanje, v kolikšni meri morebitna večja odprtost vernih učencev za etične vsebine vpliva na splošne rezultate pri odgovorih o vsebinah pri pouku DDE. Ker bi takšna raziskava terjala ogromno časa in tako presegla okvire osnovnošolskega raziskovalnega dela, smo se po pogovoru z mentorjem odločile, da jo prepustimo njegovi dodatni strokovni obdelavi in analizi, o kateri bo več govora v zaključku naloge.

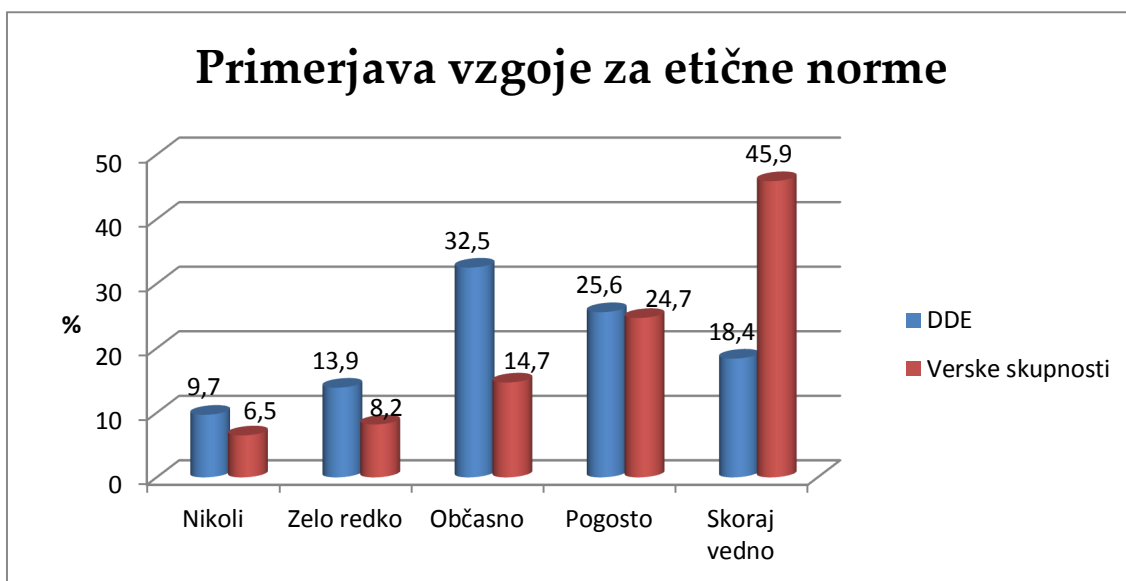
Kot vedno, najprej objavljamo primerjalne grafe, ki jih bomo v nadaljevanju analizirale.

Graf 38: Kako pogosto je prisotna vzgoja za strpnost pri konfesionalnem verskem pouku in pri pouku predmeta DDE

Graf 39: Kako pogosta je vzgoja za dobrodelnost pri konfesionalnem verskem pouku in pri pouku predmeta DDE

Graf 40: Kako pogosta je vzgoja za etične norme pri konfesionalnem verskem pouku in pri pouku predmeta DDE

Rezultati primerjalne analize o pogostosti pojavljanja nekaterih ključnih tem pri konfesionalnem verskem pouku in pouku DDE so na prvi pogled morda nekoliko presenetljivi.

Morda najbolj presenetli dejstvo, da so učenci mnenja, da sta v pouk DDE vzgoja za strpnost in dobrodelnost pogosteje vključeni kot v konfesionalni verski pouk.

Z vzgojo za strpnost se tako pri pouku DDE občasno srečuje 6, 9 % več učencev, pogosto 6, 2 % več učencev ter skoraj vedno 3, 8 % več učencev kot pri konfesionalnem verskem pouku. Razlogov zato bi bilo lahko več in bi jih bilo potrebno dodatno raziskati. Še najbolj verjeten se zdi argument, da šola kot laična ustanova mora obravnavati vse svetovne nazore z enako nevtralnostjo in ne sme nobenega izpostavljati za več ali manj vrednega, kar za verske skupnosti ne velja. Njihovo temeljno poslanstvo je namreč prav širjenje svojega svetovnega nazora. Morda si nekateri mladi to napačno razlagajo kot nestrpnost do drugače mislečih. Hkrati pa je zelo verjetno, da nekateri od mladih, ki ne verujejo, gojijo do verskih skupnosti negativen odnos in jim med ostalimi negativnimi lastnostmi očitajo tudi nestrpnost.

Tudi vzgoja za dobrodelnost je po mnenju vprašanih pri pouku DDE splošno gledano bolje zastopana kot pri konfesionalnem verskem pouku. Občasno je v konfesionalnem verskem pouku vključena za 4, 4 % pogosteje, vendar je pri pogostejši obravnavi te teme v prednosti pouk DDE in sicer se z njo pogosto sreča 4, 8 % več učencev, skoraj vedno pa 11, 3 % več učencev kakor pri konfesionalnem verskem pouku.

Če prva dva grafa odkrivata nekoliko presenetljivo stanje, pa lahko rečemo, da je tretji skoraj povsem v skladu s pričakovanji. Vzgoja za splošne moralne norme, katere del sta tudi vzgoja za strpnost in vzgoja za dobrodelnost, hkrati pa vsa ostala temeljna moralna načela, ki omogočajo sobivanje različnih ljudi, je pri konfesionalnem verskem pouku skoraj vedno prisotna po mnenju 45, 9% učencev, ki tak pouk obiskujejo, kar je kar 27, 5 % pogosteje kakor pri pouku DDE. Tudi pogosto je ta vzgoja na urniku v več odstotkih primerov, in sicer za 0, 9 %.

Iz predstavljenih grafov je razvidno, da je morda vzgoja za posamezne konkretne vrednote pri pouku DDE mogoče prisotna v nekoliko večji meri kakor pri konfesionalnem verskem pouku, a hkrati razberemo, da je vzgoja za celostno moralno oblikovanje mladih ljudi pri konfesionalnem verskem pouku bistveno bolj prisotna, kakor zgolj pri pouku DDE.

6 ZAKLJUČEK

Analiza anketnih vprašalnikov, ki so jih izpolnjevali učenci zadnje triade celjskih osnovnih šol, je prinesla veliko odgovorov, a hkrati odprla tudi veliko vprašanj, ki presegajo okvir osnovnošolske raziskovalne naloge in ostajajo odprta za prihodnje raziskave.

Ob koncu dela ugotavljamo, da smo izpolnile vse cilje, ki smo si jih zadale na začetku. Tako smo v raziskovalni nalogi predstavile tri največje verske skupnosti v Celju, orisale obseg njihovega delovanja ter ugotovile, če izvajajo konfesionalni verski pouk. Prav tako nam je anketa odkrila, kolikšen delež celjskih osnovnošolcev obiskuje konfesionalni verski pouk, kakšni so njihovi vzgibi za to in s kako pogosto se pri konfesionalnem verskem pouku srečujejo z določenimi vsebinami. Nazadnje smo raziskale tudi, kako pouk predmeta državljanska in domovinska vzgoja ter etika vpliva na oblikovanje etičnih norm učencev, ki verskega pouka ne obiskujejo.

6.1 PRIMERJAVA HIPOTEZ IN REZULTATOV

Hipoteze, na katerih smo gradile raziskavo so se izkazale za popolnoma ali vsaj delno pravilne, razen prve, ki sploh ne drži.

Napačnost prve hipoteze je bila tudi eno največjih presenečenj našega raziskovalnega dela. Predvidevale smo namreč, da se bo velik padec deleža verujočih, ki ga nakazujejo rezultati popisov iz let 1991 in 2002 nadaljeval v nezmanjšanem obsegu. Trditev vsaj za populacijo celjskih osnovnošolcev absolutno ne drži. Med letoma 2002 in 2012 so se v celjski občini tako povečali deleži prav vseh verskih skupnosti, in sicer rimskokatoliške za 0,8 odstotka, islamske za 2, 3 odstotke ter srbske pravoslavne za 0, 1 odstotka. S tem se je islamska skupnost utrdila na drugem mestu po številu pripadnikov. Čeprav na prvi pogled morda lahko sklepamo, da se je močno povečal delež neverujočih (za 15, 3 odstotkov), se je hkrati za skoraj toliko (za 11, 4 odstotkov) zmanjšal delež tistih, ki se niso želeli opredeliti. Očitno so tisti, ki se leta 2002 niso želeli opredeliti, v resnici večinoma neverujoči.

Druga hipoteza, ki predpostavlja, da tisti mladi, ki danes verski pouk še obiskujejo, to počnejo predvsem zaradi lastne želje ter želje po pridobitvi pogojev za versko potrditev zakonske zveze v prihodnosti, ne pa zaradi zahtev staršev in drugih sorodnikov, drži delno. Prvi najpogostejši vzrok je namreč prav želja po pridobitvi vseh potrebnih pogojev za versko sklenitev zakonske zveze, ki na obisk verskega pouka vpliva 28 odstotno. Vpliv staršev je prav tako še vedno zelo odločilen in na odločitev o obisku verskega pouka vpliva 22 odstotno. Tretji in četrti razlog pa nakazujeta prisotnost lastnih notranjih vzgibov, saj lastna želja zaradi globoke vernosti vpliva na odločitev mladih za verski pouk v 13 odstotkih, lastna želja zaradi dobrega počutja pri

verskem pouku pa v 10 odstotkih. Skupno torej lastne želje na obisk verskega pouka vplivajo 23 odstotno. Ostali razlogi so vpliv prijateljev, vpliv drugih sorodnikov, želja po spoznavanju tradicije, iz katere ti otroci izvirajo, ter drugi razlogi med katerimi je najpogostejša želja po pridobitvi materialnih ugodnosti, pri čemer je verjetno govora o darilih, ki jih katoliški učenci prejmejo od sorodnikov in botrov ob zakramentu birme.

Tretja hipoteza je bila v celoti potrjena, saj odgovori tistih učencev, ki obiskujejo konfesionalni verski pouk, kažejo, da verske skupnosti mladih ne poučujejo zgolj v vsebinah, ki se strogo navezujejo na versko izročilo posamezne religije, ampak tudi v tistih vsebinah, ki otroke vzgajajo za življenje po etičnih normah, ki so splošno sprejete in presegajo zgolj religiozne okvirje.

Tudi zadnja hipoteza je bila v celoti potrjena. Iz predstavljenih grafov je razvidno, da je morda vzgoja za posamezne konkretne vrednote pri pouku DDE mogoče prisotna v nekoliko večji meri kakor pri konfesionalnem verskem pouku, a hkrati razberemo, da je vzgoja za celostno moralno oblikovanje mladih ljudi pri konfesionalnem verskem pouku bistveno bolj prisotna, kakor zgolj pri pouku DDE.

Dejstvo, da so učenci, ki so verni in obiskujejo tudi konfesionalni verski pouk odgovarjali tudi na vprašanja, povezana s predmetom DDE, prinaša še eno spoznanje.

Predmetu DDE urniki namenjajo eno uro na teden. Prav tako je po navadi verski pouk organiziran v obsegu ene ure na teden (v islamski skupnosti celo dvakrat na teden). Ob dejstvu, da sta dve tretjini tistih, ki obiskujejo verski pouk, v svoji skupnosti prisotni še ob drugih aktivnostih, lahko zaključimo, da so verujoči učenci v okolju, ki vzgaja za etične norme, prisotni najmanj dvakrat več časa kot njihovi neverujoči vrstniki.

Če upoštevamo še dejstvo, da med osnovnošolci vlada veliko pomanjkanje zanimanja za predmet DDE, lahko zaključimo, da so verujoči učenci v precej večji meri prisotni v okolju, v katerem prejemajo informacije o etičnih normah in osnovnih načelih sobivanja ljudi.

Pri obeh skupinah učencev je seveda ključen dejavnik vzgoja v družini, o kateri še nismo govorili in se na tem mestu tudi ne bomo spuščali v razpravo o njenem pomenu, saj bi morda to bila lahko tema za kakšno bodočo raziskavo. Vsekakor pa ostaja dejstvo, da je konfesionalni verski pouk pomembna dopolnitev vzgoji v družinskem in šolskem okolju. Dopolnitev, ki v življenju dveh tretjin celjskih osnovnošolcev ni prisotna, zato jo morajo poiskati v drugih interesnih skupinah, ki mladim privzgajajo splošna etična načela. V mislih imamo predvsem športna društva in klube, mladinska interesna

združenja (na primer taborniki ...) ter laične organizacije, ki se ukvarjajo z dobrodelno in podobnimi dejavnostmi (na primer Unicef, Rdeči križ ...)

6.2 ZAKLJUČNA BESEDA MENTORJA

Vzorec 523 učencev zadnje triade celjskih osnovnih šol je glede na geografsko in demografsko ozkost obravnavanega področja brez dvoma reprezentativen. Morda bi mu verodostojnost in poglobljenost povečala še razširitev na preostali osnovni šoli (I. osnovno šolo Celje in Osnovno šolo Hudinja). Prav tako bi lahko temo podrobneje raziskali z vidika verskih skupnosti. A kot že rečeno, bi tak pristop bistveno presegel okvire osnovnošolske raziskave in domet mladih raziskovalcev.

Vsekakor pa bi bilo škoda raziskavo zaključiti na tem nivoju, saj ima še velik potencial, hkrati pa ja proces nastajanja raziskovalne naloge skorajda odprl več novih vprašanj, kot jih je uspel pojasniti. Poglobljena analiza bi lahko prinesla kopico zelo pomembnih informacij tako osnovnim šolam kakor tudi verskim skupnostim in bi lahko prispevala koristne informacije za lokalno okolje in zainteresirane skupine.

Ker sem glede na pridobljena znanja kompetenten na področju teologije in religiologije, kamor tema raziskovalne naloge nedvomno spada, sem se odločil, da raziskavo razširim, dopolnim in jo v najkrajšem možnem času tudi javno objavim.

7 PRILOGA – ANKETNI VPRAŠALNIK

Pozdravljen, pozdravljena!

Smo tri učenke devetega razreda 3. osnovne šole Celje, ki smo se v letošnjem šolskem letu skupaj z mentorjem odločile raziskati, kako učenci zadnje triade osnovnih šol v Celju obiskujejo verski pouk v veroizpovedi, ki ji pripadajo. S to anketo želimo izvedeti, koliko učencev obiskuje verski pouk in kakšni so motivi za obiskovanje le-tega. Anketa je torej namenjena učencem 7., 8. in 9. razredov. Prosimo, da na vprašanja odgovarjaš, kar se da iskreno, saj je anketa anonimna, in se lepo zahvaljujemo za pomoč.

1. Spol (obkroži):

M

Ž

2. Razred, ki ga obiskuješ (obkroži črko pred odgovorom):

a) 7.

b) 8.

c) 9.

3. Kateri veroizpovedi pripadaš?

a) Rimsko-katoliški

b) Srbski pravoslavni

c) Islamski

d) Drugi (kateri): _____

e) Ne pripadam nobeni veroizpovedi/ ne verujem

f) Ne želim odgovoriti na to vprašanje

!!! Če si obkrožil odgovora e) ali f) se premakni na vprašanje 12 !!!

4. Ali verska skupnost, ki ji pripadaš, organizira verski pouk?

a) DA

b) NE

c) Ne vem

5. Ali obiskuješ verski pouk v svoji verski skupnosti?

a) DA

b) NE

- 6. Kako pogosto obiskuješ verski pouk** (*odgovori, če si na prejšnje vprašanje odgovoril DA*)
- a) Vsak teden
 - b) Več kot enkrat mesečno
 - c) Manj kot enkrat mesečno
 - d) Nekajkrat letno
- 7. Zakaj obiskuješ verski pouk** (*lahko izbereš VEČ odgovorov*)?
- a) Ker tako želim sam/-a, saj sem zelo veren/-a
 - b) Ker tako želim sam/-a, ker mi je pri verskem pouku lepo
 - c) Ker tako želijo starši
 - d) Ker tako želijo drugi sorodniki
 - e) Ker tja zahajajo prijatelji in želijo, da se jim pridružim
 - f) Ker želim pridobiti vse pogoje (npr. zakramente), ki jih bom potreboval/-a za versko potrditev poroke
 - g) Ker tako spoznavam tradicijo, iz katere izhaja moja družina
 - h) Drugo (napiši): _____
- 8. Se obiska verskega pouka veseliš?**
- a) Zelo, vsak teden ga komaj čakam
 - b) Se ga veselim, a precej manj kot drugih obšolskih dejavnosti
 - c) Nad njim nisem najbolj navdušen
 - d) Sploh se ga ne veselim
- 9. Si ob obisku verskega pouka tudi sicer dejaven v svoji verski skupnosti?**
- a) DA
 - b) NE
- 10. Kako pogosto?**
- a) Vsak dan
 - b) Nekajkrat na teden
 - c) Ob kakšnih izrednih dogodkih
 - d) Obiskujem redno tedensko bogoslužje oziroma molitev
 - e) Versko skupnost obiščem samo ob večjih praznikih

- 11. Z oceno od 1 do 5 oceni, kako pogosto so pri verskem pouku, ki ga obiskuješ, zastopane navedene vsebine (pri tem 1 pomeni nikoli, 2 zelo redko, 3 občasno, 4 pogosto, 5 skoraj vedno – najbolj točen odgovor označi z X)**

	1	2	3	4	5
ZGODOVINA MOJEGA VERSTVA					
SVETI SPISI (npr. Sveto pismo, Koran ...)					
VERSKI OBREDI					
VERSKI PRAZNIKI					
MORALNE NORME (npr. 10 zapovedi, kaj je prav in kaj ne)					
VZGOJA ZA DOBRODELNOST (pomoč revnim, ostarelim, bolnim itd.)					
SPOZNAVANJE DRUGIH VERSTEV					
VZGOJA ZA STRPNOST					

- 12. Če ne veruješ ali ne pripadaš kateri od verskih skupnosti, te prosimo, da odgovoriš na nekaj vprašanj v zvezi s predmetom Družbena in državljanska vzgoja ter etika (DDE). Tudi tiste, ki ste verujoči, prosimo, da odgovarjate naprej.**

- 13. Ali meniš, da je predmet DDE na urniku zastopan v zadostni meri?**

- a) DA, še preveč ga je
- b) DA, ravno prav ga je
- c) NE, lahko bi še dodali kakšno uro
- d) NE, veliko premalo ga je
- e) Ne vem/ vseeno mi je

- 14. Te predmet DDE zanima?**

- a) DA
- b) NE
- c) Ne vem/ vseeno mi je

15. Ali vsebine, ki se jih naučiš pri tem predmetu lahko uporabiš v vsakdanjem življenju?

- a) DA, v celoti
- b) DA, a le delno
- c) NE, predmet je premalo praktičen
- d) NE, tega znanja v življenju ne potrebujem
- e) Ne vem/ vseeno mi je

16. Ali bi o katerih vsebinah želel vedeti več? Če odgovoriš z DA, prosim navedi, katere so te vsebine.

- a) DA, o: _____
- b) NE

17. Kako so po tvojem mnenju pri predmetu DDE zastopane navedene vsebine
(1 pomeni nikoli, 2 zelo redko, 3 občasno, 4 pogosto, 5 skoraj vedno – najbolj točen odgovor označi z X)

	1	2	3	4	5
KAJ JE ETIKA IN KAJ SO ETIČNE NORME					
DRUŽINA					
SPOLNOST					
VERSTVA					
POLITIKA IN DRUŽBENA UREDITEV					
VZGOJA ZA DOBRODELNOST (pomoč revnim, ostarelim, bolnim itd.)					
VZGOJA ZA STRPNOST (spoštovanje drugače mislečih)					
VZGOJA ZA ODGOVORNOST (kakšne posledice lahko imajo moja dejanja ...)					

Za sodelovanje se ti še enkrat iskreno zahvaljujemo!
Jasmina Ajdnik, Maja Todić in Špela Buneto
z mentorjem Kristianom Koželjem

8 VIRI IN LITERATURA

1. *Popisni atlas Slovenije*, Ljubljana: Založba ZRC, 2007.
2. ŠKAFAR, V., *Verstva, sekte in novodobna gibanja*, Celje: Mohorjeva družba, 1998.
3. KUŽNIK J., *Dekanija Celje*, Celje: Celjska Mohorjeva družba, 2008.
4. *Verske skupnosti v Sloveniji*, Ljubljana: Urad RS za verske skupnosti, 1994.
5. <http://www.stat.si/popis2002/si/default.htm> (5. 3. 2012)
6. http://www.uvs.gov.si/fileadmin/uvs.gov.si/pageuploads/razni_dokumenti/statistika.pdf (6. 3. 2012)
7. http://www.uvs.gov.si/si/delovna_podrocja/register_cerkva_in_drugih_ver_skih_skupnosti/ (4. 3. 2012)
8. <http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/PoliticniSistem/URS/besedilo> (6.3.2012)
9. <http://www.rkc.si/> (4. 3. 2012)
10. <http://www.skofija-celje.si/info/> (4. 3. 2012)
11. <http://www.islamska-skupnost.si/> (6. 3. 2012)
12. <http://www.dedi.si/dediscina/399-srbska-pravoslavna-cerkev-sv-sava-v-celju> (2. 3. 2012)
13. <http://sl.wikipedia.org/wiki/Ljube%C4%8Dna> (9. 3. 2012)
14. http://sl.wikipedia.org/wiki/Cerkev_svetega_Maksimilijana,_Celje (9. 3. 2012)
15. <http://www.donbosko.si/celje/zupnija>, (9. 3. 2012)
16. <http://www.zupnija-svduh.si/> (9. 3. 2012)
17. <http://www.jozef.si/> (9. 3. 2012)
18. <http://www.celje-stolnica.si/> (9. 3. 2012)

9 KAZALA GRAFOV, SLIK IN TABEL

9.1 KAZALO GRAFOV

GRAF 1: DELEŽ PRIPADNIKOV POSAMEZNIH VEROIZPOVEDI PO POPISU LETA 2002 GLEDE NA SLOVENSKO POVPREČE IN ZA CELJSKO OBČINO.....	20
GRAF 2: VERSKA STRUKTURA CELJSKIH OSNOVNOŠOLCEV	24
GRAF 3: PRIMERJAVA VERSKE STRUKTURE MED POPISOMA 1991 IN 2002 NA SLOVENSKI RAVNI IN RAZISKAVO MED CELJSKIMI OSNOVNOŠOLCI 2012	25
GRAF 4: VERSKA STRUKTURA III. OŠ (N=99).....	26
GRAF 5: VERSKA STRUKTURA 2. OŠ (N=62).....	27
GRAF 6: VERSKA STRUKTURA OŠ FRANA ROŠA (N=110).....	27
GRAF 7: VERSKA STRUKTURA OŠ FRANA KRANJCA (N=47)	28
GRAF 8: VERSKA STRUKTURA OŠ LAVA (N=108).....	28
GRAF 9: VERSKA STRUKTURA OŠ LJUBEČNA (N=103).....	29
GRAF 10: ALI TVOJA VERSKA SKUPNOST IZVAJA VERSKI POUK?	32
GRAF 11: ALI OBISKUJEŠ VERSKI POUK V SVOJI VEROIZPOVEDI?	33
GRAF 12: DELEŽ TISTIH, KI OBISKUJEJO VERSKI POUK GLEDE NA CELOTNI VZOREC ANKETE	33
GRAF 13: KAKO POGOSTO OBISKUJEŠ VERSKI POUK?	34
GRAF 14: ZAKAJ OBISKUJEŠ VERSKI POUK?	34
GRAF 15: SE VERSKEGA POUKA VESELIŠ?	35
GRAF 16: ALI SI TUDI SICER DEJAVEN V SVOJI VERSKI SKUPNOSTI?	36
GRAF 17: KAKO POGOSTO SODELUJEŠ V SVOJI VERSKI SKUPNOSTI?	36
GRAF 18: POGOSTOST OBRAVNAVE ZGODOVINE VERSTEV	37
GRAF 19: POGOSTOST OBRAVNAVE SVETIH SPISOV	37
GRAF 20: POGOSTOST OBRAVNAVE VERSKIH OBREDOV	37
GRAF 21: POGOSTOST OBRAVNAVE VERSKIH PRAZNIKOV	37
GRAF 22: POGOSTOST OBRAVNAVE ETIČNIH NORM	38
GRAF 23: POGOSTOST VZGOJE ZA DOBRODELNOST	38
GRAF 24: POGOSTOST SPOZNAVANJA DRUGIH VERSTEV	38
GRAF 25: VZGOJA ZA STRPNOST.....	38
GRAF 26: ALI JE PREDMETA DDE DOVOLJ?	39
GRAF 27: TE PREDMET DDE ZANIMA?	40
GRAF 28: TI PREDMET DDE POMAGA V VSAKDANJEM ŽIVLJENJU?	40
GRAF 29: ALI BI O KATERIH VSEBINAH ŽELEL VEDETI VEČ?	41
GRAF 30: POGOSTOST OBRAVNAVANJA ETIČNIH NORM	42
GRAF 31: POGOSTOST OBRAVNAVANJA TEM, POVEZANIH Z DRUŽINO	42
GRAF 32: POGOSTOST OBRAVNAVANJA TEM, POVEZANIH S SPOLNOSTJO	42
GRAF 33: POGOSTOST OBRAVNAVANJA VERSTEV	42
GRAF 34: POGOSTOST OBRAVNAVANJA TEM, POVEZANIH S POLITIKO	43
GRAF 35: POGOSTOST VZGOJE ZA DOBRODELNOST	43
GRAF 36: POGOSTOST VZGOJE ZA STRPNOST	43
GRAF 37: POGOSTOST VZGOJE ZA ODGOVORNOST	43
GRAF 38: KAKO POGOSTO JE PRISOTNA VZGOJA ZA STRPNOST PRI KONFESIONALNEM VERSKEM POUKU IN PRI POUKU PREDMETA DDE	45
GRAF 39: KAKO POGOSTA JE VZGOJA ZA DOBRODELNOST PRI KONFESIONALNEM VERSKEM POUKU IN PRI POUKU PREDMETA DDE.....	46
GRAF 40: KAKO POGOSTA JE VZGOJA ZA ETIČNE NORME PRI KONFESIONALNEM VERSKEM POUKU IN PRI POUKU PREDMETA DDE	46

9.2 KAZALO SLIK

SLIKA 1: PROSTORI VERSKIH SKUPNOSTI V CELJU	10
SLIKA 2: STOLNA IN ŽUPNIJSKA CERKEV SV. DANIJELA (VIR: DEKANIJA CELJE, STR. 17.)	12
SLIKA 3: MEJE ŽUPNIJE CE - SV. DANIJEL (VIR: ŠKOFIJA CELJE 2012)	12
SLIKA 4: ŽUPNIJSKA CERKEV SV. DUHA (VIR: DEKANIJA CELJE, STR. 21.)	13
SLIKA 5: MEJE ŽUPNIJE CE - SV. DUH (VIR: ŠKOFIJA CELJE 2012)	13
SLIKA 6: ŽUPNIJSKA CERKEV SV. CECILIJE (FOTO: KOŽELJ)	13
SLIKA 7: MEJE ŽUPNIJE CE - SV. CECILIJA (VIR: ŠKOFIJA CELJE 2012)	14
SLIKA 8: ŽUPNIJSKA CERKEV SV. JOŽEFA	14
SLIKA 9: MEJE ŽUPNIJE CE - SV. JOŽEF (VIR: ŠKOFIJA CELJE 2012)	15
SLIKA 10: PROSTORI ŽUPNIJE CE - BL. ANTON MARTIN SLOMŠEK IN SMC CELJE (VIR: DEKANIJA CELJE, STR. 9)	15
SLIKA 11: MEJE ŽUPNIJE CE - BL. ANTON MARTIN SLOMŠEK (VIR: ŠKOFIJA CELJE 2012)	16
SLIKA 12: ŽUPNIJSKA CERKEV SV. MARTINA NA TEHARJAH (FOTO: KOŽELJ)	16
SLIKA 13: MEJE ŽUPNIJE TEHARJE (VIR: ŠKOFIJA CELJE 2012)	17
SLIKA 14: ŽUPNIJSKA CERKEV SV. JOŽEFA NA LJUBEČNI (VIR: WIKIPEDIJA)	17
SLIKA 15: MEJE ŽUPNIJE LJUBEČNA (VIR: ŠKOFIJA CELJE 2012)	17
SLIKA 16: PROSTORI CELJSKEGA ODBORA (DŽEMATA) ISLAMSKÉ SKUPNOSTI V REPUBLIKI SLOVENIJI NA DELAVSKI ULICI (FOTO: KOŽELJ)	18
SLIKA 17: O PRISOTNOSTI ISLAMSKÉ SKUPNOSTI PRIČA NAPIS NA PROČELJU STAVBE	18
SLIKA 18: CERKEV SV. MAKSIMILJANA, V KATERI BOGOSLUŽJE OPRAVLJAJO PRIPADNIKI SRBSKE PRAVOSLAVNE CERKVE (VIR: WIKIPEDIJA)	19
SLIKA 19: PRAVOSLAVNA CERKEV SV. SAVE, KI JE MED LETI 1932 IN 1941 STALA NA DANAŠNJEM GLEDALIŠKEM TRGU (FOTO: PELIKAN)	19
SLIKA 20: DELEŽ PRIPADNIKOV RKC PO KRAJIH (VIR: POPISNI ATLAS SLOVENIJE, ZALOŽBA ZRC, STR. 94)	21
SLIKA 21: DELEŽ ATEISTOV PO KRAJIH (VIR: POPISNI ATLAS SLOVENIJE, ZALOŽBA ZRC, STR. 98)	21
SLIKA 22: ŠTEVILO ISLAMSKIH PREBIVALCEV PO KRAJIH (VIR: POPISNI ATLAS SLOVENIJE, ZALOŽBA ZRC, STR. 96)	22
SLIKA 23: ŠTEVILO PRAVOSLAVNIH PREBIVALCEV PO KRAJIH (VIR: POPISNI ATLAS SLOVENIJE, ZALOŽBA ZRC, STR. 97)	22
SLIKA 24: ŠTEVILO UČENCEV, KI SO PRIPADNIKI RIMSKOKATOLIŠKE CERKVE	29
SLIKA 25: ŠTEVILO NEVERUJOČIH UČENCEV	30
SLIKA 26: ŠTEVILO UČENCEV, KI SO PRIPADNIKI ISLAMSKÉ SKUPNOSTI	30
SLIKA 27: ŠTEVILO UČENCEV, KI SO PRIPADNIKI SRBSKE PRAVOSLAVNE CERKVE	31

9.3 KAZALO TABEL

TABELA 1: VERSKA STRUKTURA CELJSKIH OSNOVNOŠOLCEV V %	24
---	----